O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2002 йил 3 июль чоршанба

Сотувда эркин нархда

№ 138 (2966)

Олий Мажлисда

ДАВЛАТ РАМЗЛАРИ халқнинг ғururидир

Байроқ, герб, мадҳия... Бу уч муқаддас сўзни Давлат тушунчасидан айри тасаввур қилиш қийин. Зеро, ҳар бир мамлакатнинг фуқароси давлат рамзларини муқаддас билади, уни миллий ғурур, миллий ифтихор тимсоли сифатида қадрлайди. Қолаверса, ўз давлати билан фахрланиш туйғуси, қайси мамлакатнинг фуқароси бўлганлиги билан ғурурланиш ҳисси инсоннинг юксак ватанпарварлик фазилатларидан далолат беради. Олий Мажлиснинг Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси ҳамда республика «Маънавият ва маърифат» маркази ҳамкорлигида куни кеча ўтказилган илмий-амалий конференция ана шу мавзуга бағишланди.

Маълумки, Олий Мажлиснинг мазкур қўмитаси Ўзбекистон Республикасининг Давлат рамзлари тўғрисидаги қонунлар ижросини ўрганиш борасида бир қатор ишларни амалга оширмоқда. Яқинда ушбу ҳуқуқий ҳужжатларнинг Хоразм вилоятидаги ижроси ўрганилганди. Унда депутатлар давлат рамзларини тарғиб қилиш ва ўрганишни янада такомиллаштириш, бу борадаги тажрибаларни умумлаштириб, йўл қўйилаётган нуқсонларни бартараф этиш бўйича бир қатор амалий таклифларни ўртага ташлаган эдилар. Жумладан, қўмита йиғилишида республика Маънавият ва маърифат кенгаши билан доимий ҳамкорликни йўлга қўйиш, «Давлатимиз рамзлари» номли китобни ҳамма тушунадиган, содда ва равон тилда нашр этиш, уни барча ўқув юртларига, маҳаллаларга, аҳоли яшайдиган жойларга ва корхоналар ҳамда идораларга тарқатиш юзасидан қарор қабул қилинган эди. Ва, орадан кўп вақт ўтмай «Давлатимиз рамзлари» номли китоб босмадан чиққанди.

Конференция қатнашчилари ушбу китоб ҳақида ҳам фикр-мулоҳазаларини билдирдилар. Нотиқлар мазкур китобнинг сиёсий, маърифий, маданий, маънавий аҳамияти хусусида гапирдилар. Давлат рамзларини тарғиб қилиш, уни ўрганишга доир бир қатор таклифлар ўртага ташланди. Узлуксиз таълимнинг барча бўғинларида, аҳоли турар жойларида, корхоналар, ташкилотлар ҳамда муассасаларда давлат рамзларини ўрганишнинг янги шакллари ва услубларини жорий этиш зарурлиги яна бир бор таъкидланди. Бўлиб ўтган анжуманда давлатимиз рамзларидан фойдаланиш ҳамма жойда ҳам етарли даражада эмаслиги танқид ҳам қилинди. Масалан, бир жойда герб нурсиз, рангсиз ҳолда чизилган бўлса, айрим жойларда корхона, ташкилот, муассаса раҳбарлари кўримсиз жойларни ёпиш учун узундан узун тахта тўсиқларни байроқ рангида бўяб, ўзларини «тарғиботчи» сифатида кўрсатмоқчи бўладилар.

Конференция қатнашчилари бундай мисолларни кўплаб келтиришди ва бу масалага бефарқ бўлмасликни, биз ўз давлатимиз билан фахрланиш туйғусини турмуш тарзига, эҳтиёжга айлантиришимиз зарурлигини қайта-қайта таъкидладилар. Илмий-амалий конференцияда республика Маънавият ва маърифат кенгаши фаоллари, тарғиботчилари ва ташвиқотчилари билан қўмита аъзолари доимий равишда ҳамкорлик қилишга келишиб олдилар.

Ф. САНАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

31 август - Қатағон қурбонлари хотирасини ёд этиш куни

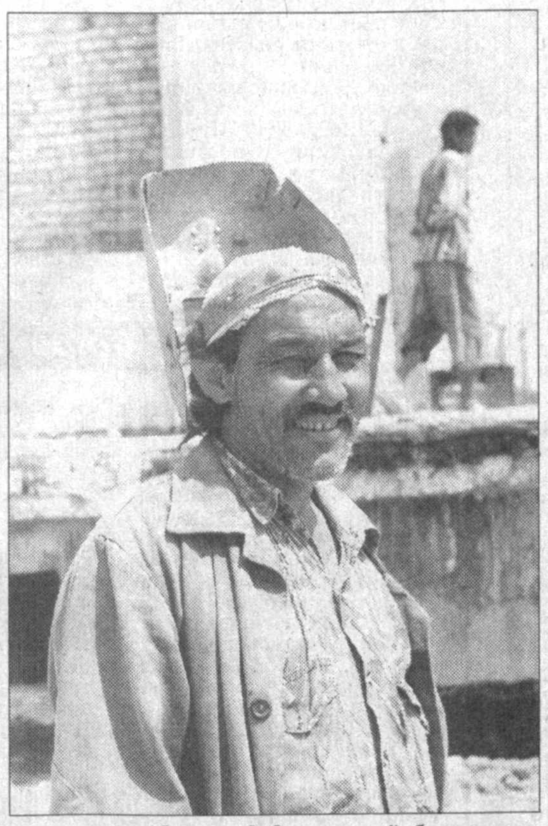

АЖДОДЛАР ОЛДИДАГИ БУРЧ

Бўзсув соҳили... Алвасти кўприк... Қатағон йиллари одамлар юрагига қўрқув солиб келган бу қаровсиз жойлар халқимизнинг бекафан, бежаноза, ном-нишонсиз кўмиб ташланган минглаб асл фарзандлари, эрк ва озодлик қурбонлари ҳоклари ётгани билан муқаддасдир. Бундан икки йил аввал худди шу ерда «Шаҳидлар хотираси» ёдгорлик мажмуаси очилгани ёдимизда. Бу билан гўё ўшанда қатағон қурбонларининг ушалмаган орзу-армонлари олдида, ҳалигача дил яраси битмаган, кўз ёшлари тинмаган, айриликнинг дарду ғами билан яшаб келаётган қавму қариндошлар, зурриёдлар олдида инсоний бурчимизни адо этгандек бўлгандик. Юртбошимиз яна бир Фармонида «Қатағон қурбонлари хотираси» музейини ташкил этишга алоҳида эътибор қаратгани биз ҳали эл-юртимиз эркинлиги, халқимиз қадр-қиммати, миллий анъаналарини ҳимоя қилишда жон фидо айлаганлар олдида қарздор эканимизни яна бир карра англашга ундаганди. Бу кун ушбу музейнинг қурилиши тезкор амалга оширилмоқда. Пардозловчилар, монтажчилар, ганчкору ҳунармандлар — қурилишда ишлаётганларнинг тилидаги, дилидаги нияти бир: авлод-аждодларимиз олдидаги қарздорлик ҳеч кимни ҳеч қачон тарк этмасин...

Рашид ГАЛИЕВ олган суратлар.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

Республика енгил саноатини бошқаришни такомиллаштириш тўғрисида

Республика тўқимачилик, трикотаж, тикувчилик ва чинни саноати тармоқларини янада ривожлантириш ҳамда уларни бошқариш тизимини такомиллаштириш учун қулай шарт-шароитларни яратиш, бозор муносабатларини чуқурлаштириш, пахта толасини чуқур қайта ишлаш ҳисобига енгил саноат моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва экспорт салоҳиятини ошириш мақсадида:

1. Ўзбекистон енгил саноат моллари ишлаб чиқариш давлат уюшмаси (Ўзбекенгилсаноат)ни Енгил саноат моллари ишлаб чиқариш давлат-акциядорлик компанияси "Ўзбекенгилсаноат" ("O'zbekyengilsanoat") этиб қайта ташкил қилиш тўғрисида Вазирлар Маҳкамаси Истеъмол товарлари ишлаб чиқариш ва савдо комплексининг, Давлат мулки қўмитаси ва "Ўзбекенгилсаноат" уюшмасининг таклифлари қабул қилинсин.

2. Қуйидағилар Енгил саноат моллари ишлаб чиқариш давлат-акциядорлик компанияси "Ўзбекенгилсаноат" ("O'zbekyengilsanoat") фаолиятининг асосий вазифалари ва йўналишлари деб ҳисоблансин:

ички ва ташқи бозорларнинг маркетинг тадқиқотларини амалга ошириш, тўқимачилик, трикотаж, тикувчилик ва чинни саноати молларига бўлган эҳтиёжнинг ўсишини ўрганиш ҳамда башорат қилиш;

республика истеъмол бозорининг аҳоли ўртасида харидоргир бўлган ватанимиз енгил саноатининг юқори сифатли моллари билан тўлдирилишини таъминлаш;

тармоқнинг экспорт салоҳиятини мустаҳкамлаш, компания корхоналари томонидан рақобатбардош моллар ишлаб чиқарилишини бутун чоралар билан кўпайтириш ҳамда уларнинг жаҳон бозорларига кириб боришини ташкил қилиш;

пахта толасидан, бошқа маҳаллий хомашё ва материаллар манбаларидан фойдаланишни чуқурлаштириш ҳамда унинг комплекслилигини ошириш, ҳозирги вақтда импорт бўйича олиб келинаётган бутловчи буюмлар ва ёрдамчи ашёлар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш;

тармоқда ягона техника ва инвестиция сиёсатини ўтказиш, тўқимачилик, трикотаж ва тикувчилик саноати корхоналарининг кооперациялашувига, ишлаб чиқаришни республиканинг аҳоли зич яшайдиган туманларида маҳаллийлаштиришга кўмаклашиш;

замонавий технологияларни жорий этиш, янги буюмлар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш, тармоқ корхоналарини янгилаш ва техника билан қайта қуроллантириш учун тўғридан-тўғри хорижий сармояларни кенг жалб этиш;

бозор ислоҳотларини ўтказишда, кадрлар тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этишда компания корхоналарига ёрдам кўрсатиш.

3. "Ўзбекистон ССР Енгил саноат вазирлиги негизида Ўзбекистон енгил саноат моллари ишлаб чиқариш давлат уюшмаси (Ўзбекенгилсаноат)ни ташкил этиш тўғрисида" Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1991 йил 6 майдаги ПФ-202-сон Фармони ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

4. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ўн кун муддатда ушбу Фармонни ижро этиш юзасидан қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2002 йил 1 июль.

ХАЛҚ САЙЛИ

Пойтахтимизнинг Мирзо Улуғбек номидаги боғида "Ўзбекистон Республикаси Давлат герби тўғрисида"ги Қонун қабул қилинганлигининг ўн йиллиги муносабати билан "Ватан рамзлари — муқаддас" мавзуида халқ сайли бўлиб ўтди. У Олий Мажлис Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси, республика "Маънавият ва маърифат" маркази ҳамда Тошкент шаҳар ҳокимлиги ҳамкорлигида ташкил этилди.

Тадбирда мустақиллик йилларида Президентимиз Ислом Каримов ташаббуси билан қабул қилинган давлат рамзлари — герб, байроқ, мадҳиямиз халқимизнинг асрий орзу-умидларини ўзида мужассам этгани билан аҳамиятли экани таъкидланди.

Олий Мажлис Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси раиси Нарзулла Жўраев, Ўзбекистон Қаҳрамони, халқ шоири Абдулла Орипов ва бошқалар тадбирда сўзга чиқиб, давлатимиз герби миллий ғурур, Ватанга муҳаббат, фидойилик каби муқаддас туйғулар тимсоли экани, унда халқимиз тарихи, бугуни ва келажаги ўз ифодасини топгани ҳақида гапирдилар.

Халқ сайли ёзувчи, шоир, олимларнинг қизиқарли чиқишлари, санъаткорларнинг бадиий дастурларига уланиб кетди. Шу ернинг ўзида ёш истеъдодларнинг давлатимиз рамзлари мазмун-моҳиятини очиб берувчи расмлари кўргазмаси ташкил этилди.

Назокат УСМОНОВА,
ЎзА мухбири.

НАВОИЙ ТУМАНИ МАРРАГА ЕТДИ

Навоий тумани ғаллакорлари давлатга дон топшириш шартнома режасини бажарди. Қабул пунктларига 12 минг 500 тонна дон топширилди.

Қўлга киритилган муваффақиятга "Ўзбекистон", "Хазора", "Маданият", "Жалоир", Қодир Раҳимов номидаги ширкат хўжаликлари муносиб ҳисса қўшди. Айни пайтда 8 та "Кейс" ғаллакорлар хизматида. Навоийликлар режага қўшимча яна минг тонна дон топширишни кўзлаб турибди.

Ёрқул УМАР,
ЎзА мухбири.

Педагог кадрлар тайёрлашга эътибор

Халқ таълими вазирлигида таълим муассасаларини юқори малакали педагог кадрлар билан таъминлашда бошқарув органлари ва олий ўқув юртларининг ҳамкорликдаги фаолиятига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Бу масала Қорақалпоғистон Республикаси мисолида кўриб чиқилди.

Йиғилишда мазкур минтақа таълим муассасаларининг олий маълумотли педагог кадрларга бўлган эҳтиёжи асосан Қорақалпоқ Давлат университети ҳамда Нукус Давлат педагогика институти битирувчилари ҳисобидан қопланаётгани, аммо экологик нохуш олис ҳудудлардаги таълим муассасаларида ўқитувчилар етишмаётгани таъкидланди.

Йиғилишда таълим муассасаларини юқори малакали педагог кадрлар билан таъминлаш, уларни эҳтиёжга мувофиқ равишда ишга жойлаштириш борасида махсус кенгаш тузиш мақсадга мувофиқ деб топилди.

Ҳулкар СОДИҚОВА,
ЎзА мухбири.

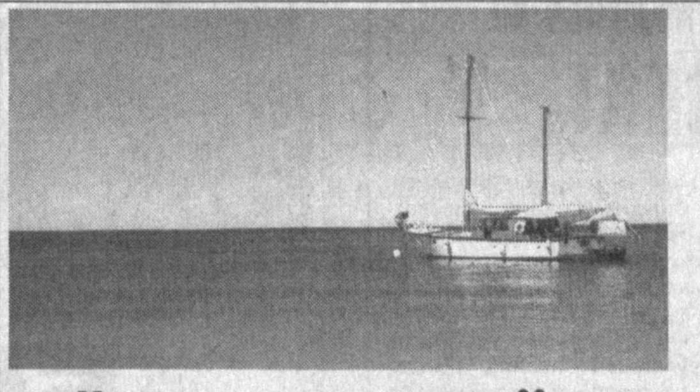

КЎЛЛАР ОБ-ҲАЁТГА ТЎЛМОҚДА

Орол балиқчиларининг қумга ботиб ётган қайиқлари ҳадемай яна сувга тушади.

Мўйноқ шаҳри яқинидаги "Қизилжар", "Шеге", "Шағирли", "Зокиркўл", "Ялтирбош" сингари 30 га яқин кўлга сув тўлиб, 40 минг гектар майдонда кичик денгиз пайдо бўлмоқда.

Оролни қутқариш халқаро жамғармасининг Нукус бўлими Амударёнинг денгизга қуйилиш жойида — "Дарё оралиғи"да сув омбори бунёд этди. Узунлиги 1,8 километр, баландлиги 2 ва эни 9 метр бўлган бетон тўсиқ оқин сувни жиловлаб, қуриб қолган кўлларни тўлдирмоқда.

— Мазкур иншоотни 9 ойда қуриб битказдик, — дейди "Мўйноқсувқурилиши" акционерлик жамияти раиси Усен Калжонов. — Жамланган сув "Макбалкўл", "Сарибас" каби 10 дан ортиқ кўлларни тўлдиргач, яна 19 минг гектар майдонда балиқчилик қилиш имкони туғилади.

Секундига 44 кубометр сув ўтказиш қувватига эга бўлган яна бир гидроиншоот ҳам Оролни қутқариш халқаро жамғармаси маблағига қурилмоқда. У тез кунда фойдаланишга топширилади. 95 миллион сўмлик иш бажарган "Қўнғиротсувқурилиши" акционерлик жамияти бунёдкорлари сўнгги юмушларни адо этмоқда.

— Сув етиб келгани боис, ишни тезлатиб, иншоотни муддатидан олдин топширишни мўлжаллаяпмиз, — дейди жамият раиси Омонбой Орипов. — Бир ҳафтадан кейин мазкур иншоот орқали "Мўйноқ кўлтиғи"га сув юборилади.

Амударёнинг суви Мўйноққача етиб бориб, унинг атрофидаги кўлларни тўлдирмоқда. Бу ерларда балиқчиликни ривожлантириш, мўйнали ҳайвонларни кўпайтириш имконияти яратилаяпти. Орол балиқчилари ана шундай хайрли кунлар келишига ишониб яшаётган эди.

А.ОРТИҚБОЕВ,
ЎзА мухбири.

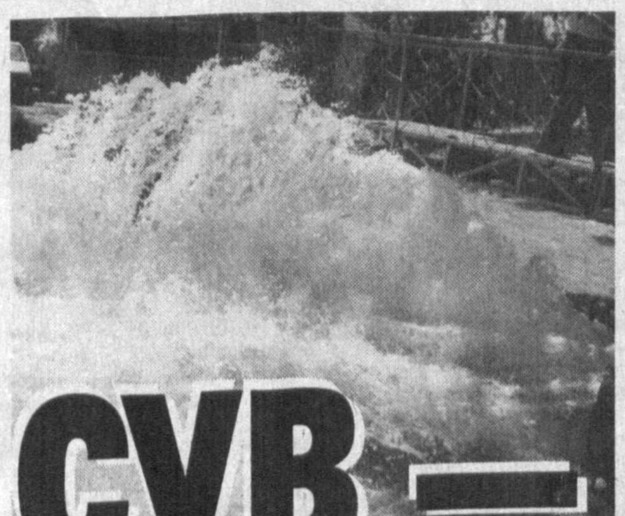

СУВ — ЗАР

Аммо сувчи заргарлик маҳоратини амалда исботлаяптими?

Бугуннинг гапи

Шу йилнинг июнь ойи охиригача ғўзани суғориш учун Жиззах вилояти бўйича 770 миллион кубометрга яқин сув олиниши керак эди. Аммо пахтакорларга лимитда кўрсатилган ана шу оби-ҳаётнинг 60 фоизидан зиёдигина тегди, холос. Бу сув танқислиги ёки бошқа муаммолар туфайли эмас. Аксинча, экинзорларда сувга зарурат туғилмагани боис шундай бўлди.

Мутасаддилар, масъуллар ёғингарчиликнинг кўп бўлиши, жала, дўл оқибатида қайта чигит экилган майдонларга сув олмай, тўғри қилдилар. Ўша ўзига хос тежамкорлик энди асқотаяпти. Кундан-кунга кўкка бўй чўзаётган, аммо мўлжалдагига нисбатан анча кеч ривожланаётган ғўзаларга сув бугун ҳаводек зарур. Унинг озуқа билан бирга экинга вақтида, меъёрида етиб боришини таъминлаш эса заргарликка қиёслашган сувчига боғлиқ. У бунга муваффақ бўлса, ўша ривожланишдан 20-22 кун орқада қолаётган ғўзалар тезроқ ўсиб, мўлроқ ҳосил тўплайди. Бу эса жуда муҳимдир.

Вазиятдан омилкорлик билан чиқиш мақсадида барча туман ҳокимликларида, вилоят ҳокимлигида кекса, тажрибали пахтакорларнинг маслаҳат кенгашлари тузилган. Улар доимо сувчию механизаторлар билан ёнма-ён. Ҳар қайси даладаги ғўзалар ҳолати уста деҳқонлар томонидан чуқур ўрганилиб, уларни алоҳида парвариш қилиш чоралари кўрилаяпти.

Жумладан, ғўза, албатта, ўқариқлар орқали суғорилиши лозим. Ҳар 50-60 метрда олинган ўқариқлар, энг аввало, енгил суғориш сифатини таъминлайди. Сувни тежайди. Оқизилаётган шарбат ғўзанинг ўқ илдизигача етиб боради. Демак, ғўза ривожи тезлашади.

Мутахассис ва оқсоқоллар дастлабки суғоришни қатор оралатиб ўтказишни маслаҳат беришди. Мақсад — кейинги культивацияни, қайта озиқлантириш жараёнини тезлаштириш. Бу усулнинг яна бир муҳим томони шуки, ғўза ён томонга ғовлаб кетмайди, яна сув тежалади.

— Вилоятда ғўзани суғоришга бўлган бундай эътибор, талаб ва назорат бизнинг ишимизни ҳам анча енгиллатди, — дейишди «Ўзсувназорат» республика инспекциясининг Жиззахдаги вакиллари. — Зафаробод, Пахтакор, Жиззах, Арнасой каби туманларда оқар сувдан фойдаланиш коэффициенти ҳеч қачон бу қадар юқори бўлган эмас.

Яна бир гап. Бу йил вилоятда ҳар бир пахта майдонининг культивацияси, чопиғи, ҳашаротга қарши курашиши, яганаси учун сертификатлар берилади. Аниқроғи, ўша жараёнлар тўла сифатли бажарилган майдонлар учунгина фермер ёки ижарачи сертификат олади. Ушбу тартиб-қоидани суғориш жараёни мисолида қуйидагича изоҳласак бўлади: ҳокимлик вакили суғорилиши лозим бўлган майдоннинг текислиги, катта-кичик ариқларнинг ҳолати, ўқариқ олинган-олинмаганлиги ва ҳатто оқизиладиган шарбатни инобатга олган ҳолда ўша экинзорга суғориш учун сертификат беради. Бундай ҳужжати бўлмаган майдонга эса сув берилмайди.

Далаларни айланамиз. Жиззах туманидаги А.Навоий номли ижара-ширкатлар бирлашмаси ҳудудидаги «Афросиёб» фермер хўжалигининг 12 гектар ердаги ғўзаси бузиб экилгани боис анча кечки экан. Вақтида ягана қилиниб, сифатли ишлов берилгани, шарбат оқизиб суғорилаётгани боис ғўзалар яшнаб турибди. «Соробек бобо» фермер хўжалиги раҳбари А.Қаршиев ҳам анча тадбиркор чиқди. Суғорилаётган 18 гектар майдондаги ғўза анча бўй чўзиб қолибди.

Туман ҳокимлиги вакили Аҳмад Бобоназаров «Аҳмадхўроз», «Файзсаломат», «Фаровон тонг» каби ўнга яқин фермер хўжалигига суғориш учун сертификат берилмаганлигини айтди. Бориб кўрдик. Ростдан ҳам, майдонларнинг кўпчилигида ўқариқлар энди олинаяпти. Сувчилар махсус тайёргарликдан ўтмаган.

«Зарафшон» ижара-ширкатлар бирлашмасида «Олимжон» фермер хўжалиги сувчилари Зиёдулла Эргашев ҳамда Камол Пардаевларнинг ўзларига берилган сувни эплай олмай турганининг устидан чиқдик. Сув янгигина қазилган ариққа сиғмай қолибди. Хўжалик ҳосилоти У.Исломов раҳбарлигида сув исроф бўлишининг олди олинди.

Афсуски, бундай уюшқоқликни ҳамма жойда ҳам кўрмайсиз. Ш.Рашидов номли ижара-ширкатлар бирлашмаси ҳудудидаги «Қўшмурод» фермер хўжалигининг 80 гектарлик даласида бир нафар сувчини кўриб, ҳайрон қолдик. Майдонлар кўллатиб юборилган. Фермер хўжалиги раҳбарини ҳатто топиб бўлмади.

Пахтакор туманининг «Навбаҳор» ижара-ширкатлар бирлашмаси ҳудудидаги «Мусулмон ота» ва «Камолиддин» фермер хўжаликлари раҳбарлари Ш.Мусурмонов ва Б.Қурбоновлар ҳам экинзорларни кўллатиб суғоришни хуш кўришаркан. Бу ҳам етмагандек, Б.Қурбонов сувни зовурга оқизиб қўйибди. Шу ернинг ўзида унга қонуний тарзда 3945 сўм жарима солинди.

«Сув борида кўллатиб суғоравер!» шиори остида иш тутаётган азаматлар Зарбдор туманида ҳам бор экан. «Камолот-Бахтиёр» фермер хўжалиги бош мироби К.Хўжақулов — шулардан бири. У 15 гектар майдон учун берилган сувга эгалик қилиш ўрнига назоратсиз қолдирган. Натижада экинзор балчиқзорга айланган...

«Нилуфар» фермер хўжалиги раҳбари Ж.Тожибоев ҳам масъулиятсизлик қилди. Сувнинг зовурга оқишига йўл қўйди. Шу боис унга жарима солиниб, берилган сув тўхтатилди.

Энди бир мулоҳаза қилинг: меъёрида сув ва озуқа бериб, ғўзани яшнатишни ўйламаган беғам раҳбарларни тадбиркор, уқувсиз сувчиларни заргар, деб бўладими?

Баҳриддин САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ГЕРМАНИЯ ОСМОНИДАГИ ҲАЛОКАТ

Россиянинг "Башкирские авиалинии" компаниясига қарашли "Ту-154" самолёти Уфа-Москва-Барселона йўналиши бўйлаб парвоз қилаётган эди. Аниқланишича, ундаги йўловчиларнинг аксарияти ёш болалар бўлган. Бошқирдистонлик бу болалар дам олиш учун Испанияга кетаётган эди. Лекин ҳали ҳам охиригача аниқланмаган сабабларга кўра, Германия осмонида бу самолёт "Ди-Эйч-Эл" почта компаниясига қарашли "Боинг-757" русумли юк ташувчи самолёт билан тўқнашиб кетган.

(Давоми 2-бетда).

Шу сонга хабар

ДАСТ КЎТАРГАН ПАҲЛАВОНДИР

Туркиянинг Измир шаҳрида талабалар ўртасида оғир атлетика бўйича V жаҳон чемпионати ниҳоясига етди. Унда 28 та давлатдан келган спортчилар ўз куч қудратини синовдан ўтказишди. Қувонарлиси шундаки, унда Ўзбекистон полвонлари ҳам муваффақиятли иштирок этишди.

Жумладан, Қорақалпоғистон Давлат университети талабаси Бахриёр Нуруллаевнинг (суратда ўнг томонда) ўзи бирданига учта медални қўлга киритди. Қандай қилиб дейсизми? Боиси шундаки, у ҳам даст кўтариш (160 кг.), ҳам силтаб кўтариш (190 кг.) ва ниҳоят иккикурашда (350 кг.)ҳам иккинчи ўринни эгаллаб, учта кумуш медални бўйнига тақди.

64 килограмм вазнли полвонимиз Маҳмуджон Тоғаев республика Олимпия ўринбосарлари коллежида таҳсил олади. Устозлар ўгитларини қунт билан тинглайди. Ана шу маслаҳатлар кечаги беллашувларда ўз самарасини берди. Маҳмуджон даст кўтариш баҳсларида 132,5 килограмм натижа кўрсатиб, бронза медалини қўлга киритди.

Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия институти талабаси Алишер Мамбеков ҳам бўш келмади. У дастлаб силтаб кўтариш бўйича 152,5 натижа билан учинчи ўринни эгаллаган бўлса, иккикураш баҳсларида яна битта бронза соҳибига айланди.

Умумжамоа ҳисобида Хитой ва Туркия оғир атлетикачиларидан кейин учинчи ўринни эгаллаган паҳлавонларимиз кеча юртимизга қайтиб келишди. Федерация бош котиби Ш. Маҳмудов ва терма жамоа бош мураббийи Р.Матқаримов (чапда) раҳбарлигидаги делегация аъзоларини Тошкент аэропортида мамлакат спорт жамоатчилиги вакиллари, ота-оналар ва журналистлар кутиб олишди.

Озод РАЖАБОВ,
«Халқ сўзи» шарҳловчиси.

«Катта саккизлик»:
ТИНЧЛИК ЙЎЛИДА БИРГА

Ўтган ҳафтада Канаданинг тинч ва осойишта воҳасида жойлашган Кананаскис манзилгоҳида «катта саккизлик»нинг саммити бўлиб ўтди. Дунёдаги етакчи давлатларнинг раҳбарлари терроризмга қарши кураш, мустаҳкам иқтисодий ўсишга эришиш, Африка қитъасини ривожлантиришда янги ҳамкорликни йўлга қўйишга оид масалаларни муҳокама қилдилар.

Аввало, «катта саккизлик» ҳақида икки оғиз. Иқтисодий жиҳатдан тараққий этган давлатларнинг ушбу норасмий ташкилоти илгари «катта еттилик» деб юритилар эди. Кейинчалик унга Россия ҳам таклиф этилди. Ташкилотнинг марказий идораси ҳамда ваколат ҳуқуқлари йўқ, унинг аъзолари маслаҳатлашув асосида фаолият юритишади. Агар сиёсатчилар тили билан айтадиган бўлсак, бу жаҳондаги иқтисодий ҳамда ижтимоий-сиёсий вазиятларга таъсир кўрсата оладиган давлатлар раҳбарлари маслаҳатлашиб турадиган клуб. Унинг нуфузли жиҳати шундаки, мазкур маслаҳатлашувлар жараёнида дунё сиёсатининг устувор йўналишлари белгилаб олинади.

Кананаскисдаги саммитда халқаро терроризм хавфи ва унга қарши кураш кун тартибидаги биринчи масала қилиб қўйилмаган бўлсада, унинг қатнашчилари асосий эътиборни шунга қаратдилар. Ҳатто дам олиш пайтларида ҳам бу мавзу тилдан тушмади. «Катта саккизлик»ка кирган давлатлар ташқи ишлар вазирларининг терроризмга қарши кураш юзасидан киритган ва ишчи гуруҳида умумлаштирилган таклифлари ҳамда тавсиялари ўта фаоллик билан муҳокама қилинди. Натижада терроризмга қарши курашнинг олтита асосий йўналишлари белгилаб олинди. Саммит қатнашчилари уларга қатъий амал қилишларини таъкидладилар.

Гап терроризм ҳақида борар экан, шубҳасиз, саммитда Исроил-Фаластин можаросининг оқибатлари ҳақида ҳам кенг фикр алмашувлар бўлди. АҚШ президенти Фаластин раҳбариятини терроризмга қарши етарли даражада кураш олиб бормаётганликда айблади. Бошқа давлатларнинг раҳбарлари эса Ёсир Арофат шаънига кескин фикрлар айтишдан тийилиб туришди. Россия президенти Владимир Путиннинг мухбирларга берган интервьюсига қараганда, Яқин Шарқдаги вазият саммитда муҳокама қилинган масалаларнинг энг мураккаби бўлган.

Шарҳловчи минбари

«Катта саккизлик» Африка билан янги ҳамкорлик дастурига катта аҳамият бермоқда. Шунинг учун саммитга етакчи Африка давлатларининг вакиллари ҳам таклиф этилди. Ана шу давлатлар билан биргаликда Африкани ривожлантириш дастури ишлаб чиқилди. Албатта, бу қитъанинг муаммолари кўп. Дастурда улардан энг муҳимлари қамраб олинган. Жумладан, ислоҳотлар ўтказаётган мамлакатларга амалий ёрдам бериш, қитъа мамлакатларида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг жаҳон бозорига чиқишига йўл очиш, аҳолини 2005-йилгача полиомиелитдан халос қилиш, зарурат туғилгудек бўлса, қитъада тинчликни сақловчи кучларни ташкил этиш ва бошқа соҳаларда ҳамкорлик қилиш кўзда тутилган. Шунингдек, «катта саккизлик»нинг Африка билан янгича ҳамкорлик дастури доирасида қитъадаги давлатлар қарзининг бир қисмини кечишга даъват этилган ташаббус ҳам маъқулланди. Бу қарз бериб, уни вақтида ундира олмаган ёки ундира олмаётган давлатлар ҳимматига боғлиқ. Бу борада нафақат АҚШ, Англия, Япония сингари иқтисодий жиҳатдан тараққий этган давлатлар, балки Россия ҳам африкаликларга меҳр-мурувват кўрсатиш ниятида. Россия илгари Африка давлатларига берган ёрдами ҳисобидан ўтган йили деярли бир миллиард долларлик қарзини кечиб юборган.

Иқтисодни мунтазам ва изчил юксалтириб боришга эришиш – «катта саккизлик»ка аъзо мамлакатларнинг бош мақсади. Шу боисдан ҳам иқтисодий масала ҳар бир саммитда асосий мавзу сифатида муҳокама қилинади. Бу сафар ҳам шундай бўлди. Ер юзида очарчилик ва қашшоқликни бартараф этиш, изчил иқтисодий ривожланишга эришиш ва бунинг учун мавжуд имкониятлардан самарали фойдаланиш масалалари атрофида қизғин мунозаралар бўлди.

Ишчи гуруҳи томонидан тайёрланган ва «катта саккизлик»ка аъзо мамлакатлар раҳбарлари маъқуллаган яна бир ҳужжат диққатга сазовор, албатта. Бу саводхонлик ва таълим билан боғлиқ бўлиб, унда 2015-йилгача ер юзининг жами аҳолисига бепул бошланғич таълим беришнинг зарурлиги қайд этилади. Шунингдек, саммитда жаҳонни ташвишга солаётган бошқа долзарб масалалар ҳамда ҳал этилиши қийин бўлган мураккаб муаммолар юзасидан ҳам кенг фикр алмашувлар бўлиб ўтди. Саммит ишини турли мамлакатлар ва қитъалардан келган 2500 нафар журналист катта қизиқиш билан ёритганлигининг ўзи унинг катта аҳамиятини кўрсатиб турибди.

«Катта саккизлик»нинг ишини Ўзбекистон халқи ҳам, бутун тараққийпарвар инсоният каби зўр қизиқиш билан кузатиб борди. Негаки, тинчлик ва бунёдкорликни ўз олдига мақсад қилиб олган мамлакат учун Ер юзининг барча минтақаларида тинчликни мустаҳкамлашдан кўра улуғ ният йўқ.

Иброҳим НОРМАТОВ,
сиёсий шарҳловчи.

ЧИҚИНДИДА ХАЗИНА НЕ ҚИЛСИН?..

Аксарият кишилар халқининг тинчлиги, хотиржамлигидан завқланиб яшайди. Айримларда эса тескариси. Яъни нимадир қилса-ю, қўни-қўшнининг тинчини бузса. Одамларни ҳовлиқтириб, сўнг томоша қилса. Оқил одам бундай ноинсофликка қўл урмаганидек, ғайри инсон усиз яшолмайди. Ёмонлик қилгиси келаверади. Ёмонликнинг кўриниши эса ҳар хиллигини биласиз. Бизнингча, унинг энг даҳшатлиси ноўрин ташвиқотдир.

Аёнки, одамларимиз ишонувчан, соддадил. Айтилганига самимий муносабатда бўлади. Бугунги бозор иқтисодиёти шароитида ундоқ экан, бундоқ бўлди, деган гаплар айримларни чалғитаётган бўлса, шундандир.

Олмалиқ Тошкент вилоятининг кўп миллатли шаҳарларидан бири. Бу ерда қудратли саноат корхоналари жойлашган. Ишчиларнинг кўҳликкина ушбу шаҳрида тинчгина яшаётганларнинг ҳаловатини бузиш, аниқроғи, саломатлигига зиён етказиш кимгадир керак бўлиб қолган кўринади. Хуллас, шаҳарда зум ўтмай гап тарқалди денг. Эмишки, Олмалиқ тоғ-металлургия комбинатининг эски чиқинди уюмларидан оддий усул билан олтин олиш мумкин эмиш. Овоза маҳалладан маҳаллага, қулоқдан қулоққа ўтди. Сабрли, бардошли, мушоҳадали одамлар қўл силтаб қўя қолишди. Ахир олтин оқиб келаётган сув эмаски, челагини тўлдириб олса. Афсонага ишониб бўладими? Аммо баъзилар елкасига тўрва-халта, кетмон олиб чиқинди уюмлари томон йўл олдилар.

Маълумот учун бир факт. Биз турғунлик даврини қанча қораласак, шунча оз. Чунки ундан қолган асоратлар, жароҳатнинг изи ҳар қалбда, ҳар жойда, ҳар қадамда бор. Хусусан, Олмалиқ тоғ-металлургия комбинатида ҳам. Маълумки, бу шаҳар вилоятнинг юқори қисмида жойлашган. Аҳолининг соғлиқ-саломатлигини ўйламаган тузумда комбинатнинг кимёвий чиқиндилари тўғри келган жойга тўкиб ташланаверди. Бундан кўзланган мақсад нималигини таъкидлаб ўтириш шарт эмас. Қарангки, эллик йил бурун қилинган бу саъйи-ҳаракат бугун яна маҳаллий ҳокимиятни безовта қилаяпти. Чунки айрим фуқаролар «олтинли» бўлиш дардида қалтисликларга қўл урмоқда. Яъни чиқиндини билиб-билмай ковлаяптилар. Устига устак, бу озлик қилганидек, қидираётган «бисотларини» тупроқ таркибидан ажратиб олиш учун канализация, зовур, қудуқлардаги ифлос, чиқинди сувлардан фойдаланмоқдалар. Бу ҳол эса инсон саломатлигини хавф остида қолдиради.

Маълумки, металлургия комбинатининг чиқиндиси таркибида ҳар хил кимёвий моддалар барибир бўлади. Хўш, у инсон организмига таъсир этмаслигига кафолат борми? Йўқ, албатта.

Шаҳарнинг шундоққина четида бир қиз, бир йигитнинг «олтин йиғаётганини» кузатиб турдик. Йигит ўзини Тоҳир. А. деб таништирди. Қизнинг исми Маҳфуза экан. Олтин қидираётган йигит бир ойдан бери қиладиган иши шулигини айтди.

Ташвишли сигнал

— Қанча олтин топдингиз, сўраймиз ундан.

— ...

Шунда кўзимиз йигитнинг қўлига тушди. Усти ёрилиб, кетган, кафтлари қаварган, қалтираб турибди. Йигитнинг ранги-рўйи ғалати. Тўғриси, қараган одам жунжикади. Яра тошиб... Гулчеҳрага эса у фойдаланаётган ифлос сувнинг ҳам, хавфли чиқиндининг ҳам зиёни борлигини, келгусида бу тери ёки ҳатто бепуштлик касаллигини келтириб чиқариши мумкинлигини тушунтирдик...

— Бошланишида чиқиндидан олтин олмоқчи бўлганлар кўп эди, — дейди Олмалиқ шаҳар ҳокимининг биринчи ўринбосари Абдурашид Ҳайдаров. — Фурсат ўтгач, чиқиндидан олтин эмас, касаллик топиш мумкинлигини англаганлар ўзини бу қалтис юмушдан тийишди. Лекин барибир моҳиятни тўлиқ англамаганлар ҳануз бор.

Айримларда комбинат чиқиндилари бугунда ўз ҳолича ташлаб қўйилган эканми, деган фикр туғилиши мумкин. Йўқ, ундоқ эмас. Комбинат ишлаб чиқариш чиқиндилари Ўзбекистон Республикасининг «Чиқиндилар тўғрисида»ги Қонуни талабига кўра қаттиқ назоратга олинган. Ҳудуд эса бетон девор билан ўралган. Тилла қидирувчиларнинг «мулкига» айланган ахлат уюмлари эса боя айтилганидек, эллик йил бурунги бош-бошдоқлик даврида айримларнинг уйи ёнига тўкиб кетилган. Чиқинди таркибида кимёвий модда борми, физикавийми, ҳеч кимни қизиқтирмаган. Қарангки, узоқни кўзлаб қилинган хуруж бугун яна кимларгадир қўл келди. Кишиларни алдаб, уларни ғайриқонуний йўлга бошлади. Йўқ нарсадан туя ясалиб, охир-оқибатда баъзи юртдошларимиз саломатлиги панд еди.

Ёшларнику қўяверинг. Улар қизиқувчан бўлиши мумкиндир. Аммо оқ-қорани таниган отахон-онахонлар ҳам фисқу фасодга учиб бу жирканч ишга эш бўлганига нима дейсиз? Ҳолва деган билан оғиз чучимаслигини ўша пайтда эсламаган бир онахон ҳам осонроқ бойигиси келиб, тилла қидирувчиларга эргашади. Оқибатда чиқинди уюмидан сирпаниб йиқилади, тан жароҳати олади. Ҳозир у шифохонада ётибди экан.

Кўриниб турибдики, масала жиддий. Вақтида олди олинмас экан, вазият тобора оғирлашиб бораверади. Табиийки, у ерни ковлаб ҳеч ким бойлик тополмайди. Аксинча, юқумли касалликка чалиниши хавфи бор. Бунинг учун, аввало, мутахассислар кенг тушунтириш ишларини олиб боришлари зарур. Ахир инсон вақти келганда оддий тупроқдан заҳарланиши исботланганини ҳолда, ишлаб чиқариш чиқиндиси уюми ҳамда ифлос сувдан хасталаниши ҳеч гап эмаслиги аёнку. Инсон саломатлиги билан боғлиқ бу хавфнинг олдини олиш учун Олмалиқдаги Табиатни муҳофаза қилиш бўлими, санитария-эпидемиология станцияси ва бошқа идоралар мутасаддилари фаол иш олиб боришлари лозим. Токи, одамлар махсус йўл-йўриқ, рухсатномасиз, ўзбошимчалик билан ташланган ҳар қадам инсон умрига зомин бўлишлигини, қолаверса, бу ҳаракат «Чиқиндилар тўғрисида»ги Қонунга зид эканлигини тушуниб етсинлар.

Қурбон ЭШМАТОВ,
Абдувоҳид ҲОТАМОВ,
«Халқ сўзи» ва
«Народное слово»
газеталари мухбирлари.

УЙЧИЛИК ТАДБИРКОРЛАР

Кейинги пайтда Уйчи туманида кичик ва ўрта тадбиркорликни ривожлантиришга алоҳида эътибор берилаяпти. Мазкур йўналишда иш юритаётганларга етарли даражада шарт-шароит яратилаётганлиги боис уларнинг сони ҳам, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар ҳажми ҳам ошиб бормоқда. Айни пайтда ушбу соҳада 13359 тадбиркор иш юритаяпти. «Муштарий-А-И-ЛТД» хусусий корхонасининг фаолияти, айниқса, диққатга сазовордир. Сочиқ ишлаб чиқаришга ихтисослашган корхона ўтган йилни 6 миллион сўм соф фойда билан якунлади. Жамоада ҳозир 120 киши иш билан таъминланган.

СУРАТЛАРДА: ишчи Зокир Комилов; тўқувчилар Гавҳар Нажмиддинова ва Нигора Абдуллаева; оператор Муяссар Абдуллаева.

Турғунбек МАҲКАМОВ олган суратлар.

ТАНЛАШ ИМКОНИЯТИ

Республика Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатасида кореялик ишбилармон доиралари вакиллари иштирокида анжуман бўлиб ўтди. Палата ҳамда Корея Республикаси савдо ва инвестиция тараққиёти агентлиги (КОТРА) ташаббуси билан ташкил этилган ушбу тадбирда ҳамкорлар автомобиллар учун электрон сигнал қурилмалари ва кучланиш регуляторлари, микрокомпьютерлар, банк ва офислар учун оловда ёнмайдиган сейфлар ва бошқа буюмларни таклиф этишди. Маҳаллий тадбиркорлар таклифларни ўрганиб чиқиб, ўзларига зарур маҳсулотларга буюртмалар бердилар.

ГЕРМАНИЯ ОСМОНИДАГИ ҲАЛОКАТ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Россия самолётида 69 йўловчи ва 12 нафар экипаж аъзоси бўлган. Йўловчиларнинг тахминан эллик нафари ёш ўғил-қизлардан иборат эди. Ҳалокат содир бўлмаганида улар ёз таътилини Коста Брава дам олиш масканида ўтказарди.

Юк ташувчи "Боинг"да эса атиги икки учувчи бўлган.

Германиядан келаётган хабарларда ҳалокатдан бирор одам омон қолмагани айтилмоқда. Самолётлар қулаган жойда қутқарув-текширув ишлари ўтказиляпти. Тўқнашув тунда юз берганди. Қутқарувчилар эрталабгача 20 кишининг жасадини топди.

Самолётлар бир қишлоқ чеккасига қулаган эди. Бахтли тасодиф туфайли ерда ҳеч кимга зарар етмади. Лекин мактаб, шифохона ва фермалардан бирида ёнғин чиқди. Ўт ўчирувчилар оловни эрталабга яқин ўчиришга муваффақ бўлди.

Ҳалокат сабабларини аниқлашнинг имкони бўлмаяпти. "Башкирские авиалинии" бош директори Геннадий Пироговнинг айтишича, "Ту-154" 1995 йилда ишлаб чиқарилган ва унга Европага парвоз қилиш учун зарур бўлган барча техникавий жиҳозлар ўрнатилган. Жумладан, у халқаро қатновларни амалга ошириш учун талаб этиладиган барча навигация қурилмалари, хусусан, самолётларнинг хавфли даражада яқинлашувидан огоҳлантирувчи TCAS тизими билан таъминланган. "Боинг" ҳам шу. Бундан ташқари, икки самолётда ҳам экипаж сардорлари тажрибали учувчилар эди.

Самолётлар қулаган жойда "Ту"нинг "қора қутиси" топилди. "Боинг"ники ҳали ҳам қидирилмоқда. Ҳозирча кўпчилик мутахассислар ҳалокатга техника эмас, одамлар сабабчи бўлганини таъкидлаяпти. Кимдир жиддий, ҳалокатли хатога йўл қўйган.

Швейцария ҳаво ҳаракатини бошқариш хизматидан маълум қилинишича, россиялик учувчилар уларнинг пасайиш ҳақидаги талабини бир неча бор инкор этган. Соҳа мутахассиси Тони Маагнинг сўзларига қараганда, швейцариялик диспетчерлар бошқарувни германиялик ҳамкасбларига топширганидан кейин орадан 5-10 дақиқа ўтгач тўқнашув рўй берган. Бундан сал олдин экипаж пасайиш ҳақидаги талабни инкор этган ва буйруқ бир неча бор қайтарилган.

Мутахассисларнинг тахмин қилишича, фақат икки самолёт бир-бирига ҳаддан ташқари яқин келиб қолгандагина TCAS тизими огоҳлантириш берган ва россиялик учувчилар пасайишни бошлаган. Лекин энди кеч бўлган эди. Икки самолёт бир хил баландликда қарама-қарши келган.

Бошқа тахминга кўра, самолётлардан бирининг TCAS тизими ёмон ишлаган ё учувчилар унинг огоҳлантиришларини тўғри қабул қилмаган.

Бир неча ой илгари Европада учиб кетаётган самолётлар орасидаги энг кам масофани 1000 фут (тахминан 300 метр) этиб белгилаш ҳақида гап-сўзлар пайдо бўлганди. Бундан мақсад Европа осмонидаги тиғизликнинг олдини олиш эди. Ўшанда кўп мутахассислар илгари 2000 фут этиб белгиланган бу масофани қисқартириш парвоз хавфсизлигига таъсир қилмаслигини айтди. Лекин Германияда содир бўлган воқеа қоидага ўзгартириш киритишга ҳали эрта эканлиги, бунинг учун самолётларнинг техникавий жиҳозларини янада такомиллаштириш зарурлигини кўрсатмоқда.

Анвар БОБОЕВ,
ЎзА шарҳловчиси.

71 МИЛЛИАРД СЎМЛИК ҚУРИЛИШ

Кейинги йилларда мамлакатимизда мислсиз ўзгаришлар юз бераётир. Кўзни қувонтирадиган янгидан-янги муҳташам бинолар, кенг ва равон кўчалар, обод хиёбонлар, фавворавю гулзорлар барпо этилмоқда. Жумладан, Қашқадарё воҳасида ҳам бунёдкорлик ишларига жиддий эътибор қаратилмоқда.

— Жорий йилнинг ўтган беш ойи мобайнида вилоятда 71 миллиард сўмликдан кўпроқ капитал қурилишлар амалга оширилди, — дейди Қашқадарё вилоят иқтисодиёт ва статистика бош бошқармаси бошлиғи ўринбосари Шокир Шайнаев. — Шуни айтиш жоизки, Вазирлар Маҳкамасининг шу йил 29 мартдаги "Шаҳрисабз шаҳрининг 2700 йиллигини нишонлашга тайёргарлик кўриш тўғрисида"ги қарори асосида мазкур тарихий санага пухта ҳозирлик кўрилаётир.

Ҳозирда Оқсарой, Доруттиловат, Доруссаодат мажмуалари, "Чорсу" савдо гумбази, Чубин мадрасаси каби бетакрор тарихий ёдгорликлар таъмирланяпти. Шаҳар марказида эса 1200 ўринли амфитеатр қурилиши жадал давом этмоқда.

Бундай тарихий ёдгорликларни тиклаш билан бир қаторда ўтмиш аждодларимиз хотирасини абадийлаштириш ишлари ҳам эътибордан четда қолмаётир. Жумладан, вилоят марказида "Мотамсаро Она" мажмуи қад кўтарди. Шаҳримиз кўркига-кўрк қўшган янги телемарказ биноси, Қарши аэропортида барча техник талабларга жавоб бера оладиган учиш йўлаклари ҳамда жаҳон андозасидаги кутиш зали, Бухоро-Қарши йўлида катта кўприк фойдаланишга топширилди.

Меҳри БОЛЛИЕВА.

...БЕРАРДА ЧИҚАР ЖОНИМ

ёхуд шартнома асосида катта миқдорда маҳсулот ва пул олиб, уни қайтаришга келганда ғирромлик қилаётган субутсизлар хусусида

Қуён туққач, боласига, «Ҳар уч ойда юз кўришамиз» деганича жуфтакни ростлаб қолар экан. Уч қовун пишиғи нарида «Марҳамат» мева-сабзавотларни қайта ишлаш ва вино ишлаб чиқариш очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятида хизмат машинаси рулини бошқарган ва кейинчалик бир думалаб Андижондаги «Деликатес» тайёрлов-савдо-харид базаси раҳбарлиги жиловини қўлга олган Собир Мамадалиевнинг хатти-ҳаракатлари шу беозор, мўмингина жониворнинг қилиғини эслатади. Қуён-ку ҳар замонда бўлсаям, ўз яқинларига қорасини кўрсатиб турар экан, аммо Собиржон-чи?

— Қарз дегани ёмғирдан кейинги қўзиқориндай кўпайиб кетибди-ку? Ахир кўрпага қараб оёқ узатсаларинг бўлмасмиди?

Шу тарзда Собиржонни инсофга чақирмоқчи бўлганларга у жўяли жавоб айтишдан кўра, ётиб қолгунча отиб қолишни афзал билади:

— Бировнинг ҳақи бировда қолиб кетганмас. Ёз бор, қиш бор, ўртала куз ҳам бор, узамиз.

— Сизлар билан 2000 йилнинг 15 сентябрида шартнома тузган эдик. Ўша пайтларда туғилган чақалоқнинг тили чиқиб, чопқиллаяпти ахир?

Жавобгар бўш келмайди. Қўллар арра-арра қилинади. Бошлари у ён, бу ён силкинади. Ҳозиргина мулойим боқиб турган кўзлар бир жуфт чўққа айланади. Инсофга дарз кетади. Юзлардаги табассум аллақаерга яшириниб, қаҳрли тус олади. Ваъдалар, ёлғонлар бир-бири билан аралаш-қуралаш бўлиб кетади.

— Сизларнинг таклифингиз билан 69-сонли шартномага қўл қўйганмиз, тўғрими? — хуноби ошди Американинг «Ултима Траде компани» шўъба корхонаси вакилларининг.

— Худди шундай, — тан олишга мажбур бўлди Андижондаги «Деликатес» тайёрлов-савдо-харид базаси мансабдорлари.

— Унга кўра, ҳар килоси 290 сўмдан жами уч юз тонна олхўри пюреси етказиб беришларинг керакмиди?

«Иллати борнинг оёғи қалдирайди», дейишади. «Деликатес»чилар исботу далиллар гирдобида қолишди. Тиллари айланмади.

Энди бу ёғини биз давом эттирайлик.

Шартнома ҳар икки томон учун ҳуқуқий ҳужжат бўлибгина қолмай, айни пайтда томонларнинг ўз зиммаларига олган мажбуриятларига қай даражада амал қилишларини белгилайдиган, сўзида собит туришларини ифодалайдиган ойна ҳамдир. Шартнома — лафз дегани. Шартнома — ўша корхонанинг шаъни, нуфузи. Оддийгина қилиб айтадиган бўлсак, ваъдага вафо — марднинг иши.

Андижонликлар маҳсулот етказиб берадиган, шўъба корхонасидагилар эса ўша маҳсулотни қадоқлаш учун махсус идишлар билан таъминлайдиган бўлди. Шартноманинг 2.2 бандига асосан, маҳсулот етказиб берувчининг ҳисоб рақамига олдиндан тўлов ўтказилиши шарт. Маҳсулот эса ўша тўлов тушган кундан бошлаб олтмиш кун ичида етказиб берилиши назарда тутилди.

Яхшидир аччиқ ҳақиқат

Хорижликлар сўзида собит турдилар. 10.500.000 сўм пул ҳамда ҳар бирининг нархи 117.304 сўм бўлган, жами 33.621.672 сўмни ташкил этадиган 1943 дона темир идиш — бочка, донаси 4994 сўмдан баҳоланган ва умумий миқдори 9.606.192 сўмлик 1943 та асептик қоп ўз вақтида етказиб берилди.

— Мана, энди дўппини осмонга отиб, унча-мунча ташкилотни чангимизда қолдириб кетаверсак ҳам бўлади, — товуқнинг тухумидан ғоз очирмоқчи бўлди «Деликатес»чилар. — Пул бир ёнда, идишлар омборда.

Шўр сув нафсни қондирса қондирадики, ташналикни асло босолмайди, аксинча, уни кучайтиради. Хаёллар шўр сув мисол бўлди. Кўзлар хаёллар сеҳрида секин-аста юмилди. Лаблар тамшанди. Нафс қуртлари ғимирлай бошлади, кейин жумбушга келди. Собир Мамадалиев раҳнамолигидаги «Деликатес»чилар хаёллар оғушида жавлон отиб юрган бир пайтда хорижлик ҳамкорлар ўз ҳақларини талаб қилиб қолишди:

— Белгиланган муддат ҳам охирлади, маҳсулотни юборинглар, кутяпмиз!

Шу ўринда ортга назар ташлашга тўғри келади. «Деликатес» аслида маҳсулот ишлаб чиқармайди. Бу юмушни «Марҳамат» мева-сабзавотларни қайта ишлаш ва вино ишлаб чиқариш очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти бажаради. Шу боис «Деликатес» қайта ишловчилар билан ўзаро ҳамкорлик асосида иш олиб бориш юзасидан шартнома тузган. Шунга кўра, у қайта ишловчиларга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, ўша маҳсулотларни қадоқлашга хизмат қиладиган металл идишлар, асептик қоплар ҳамда зарур бўлган материалларни етказиб бериш мажбуриятини олган, Марҳаматдагилар бўлса, ўшалар эвазига «Деликатес»ни сифатли консерва маҳсулотлари билан таъминламоғи шарт эди.

Шундай қилиб, «Ултима Траде компани»дан келган пуллар «Деликатес» ҳисоб рақамига тушгач, дарҳол қайта ишловчиларга ўтказилди. Марҳаматлик қайта ишловчилар эса ўша пулнинг бир қисмини, яъни 500.000 сўмни туман электр тармоқлари корхонасидан бўлган қарзи учун тўлаб юборди. Умумий баҳоси 43.227.864 сўмни ташкил этган металл идишлар ҳамда асептик қопларнинг тақдири ҳам ана шундай якун топди. Идишларни «Деликатес» омборчиси У.Рустамовдан «Марҳамат» ОТҲЖнинг омбор мудири Н.Сотволдиев қабул қилиб олган эди.

Хўш, бугун сувдан қуруқ чиқиш ниятида ўзларини минг алфозга солаётган «Деликатес» ва «Марҳамат»дагилар ўша идишларни нима қилдилар? Қайта ишланган маҳсулотлар «Ултима Траде компани» идишларига қадоқланиб, бошқа хўжалик юритувчи субъектларга юқори нархларда пуллаб юборилди. Бунинг отини омонатга хиёнат, дейдилар. Субутсизлик дейдилар.

Фикримиз далилсиз бўлмасин. Ўша йилнинг 27 сентябридаги 299.300 ва 302-сонли юк хатлари билан «Марҳамат»дан «Деликатес»га етказиб берилган тайёр маҳсулот эртаси куниёқ вилоят божхона бошқармаси томонидан берилган 0499701 ва 0499703-сонли декларацияларга асосан, Москва шаҳридаги «Уолрд Трейд» корхонасига сотилган. Бундан ташқари «Марҳамат» ОТҲЖ томонидан ўша йилнинг (2000 йил) сентябрь-октябрь ойларида ишлаб чиқарилган олхўри пюреси «МС УзУУД Проссесинг Ко» компаниясининг Фарғона шаҳридаги корхонасига шартномасиз пуллаб юборилган. Қайта ишловчилар ҳамда унинг субутсиз ҳамкори «Деликатес» «Ултима» шўъба корхонаси билан тузилган шартномага мувофиқ, энг ачинарлиси, ўша корхонанинг маблағи, идишларидан уялмай-нетмай фойдаланганини ҳолда, бирон сўмлик маҳсулот етказиб бермаган. Ҳолбуки, айнан ўша ойларда бошқа ташкилотларга 136.896 килограмм миқдоридаги умумий қиймати 50.267.389 сўмлик олхўри пюреси сотилган эди.

— Шартнома шартлари бажарилмади, маҳсулотдан эса дарак бўлмади, — «Деликатес» мансабдорларига мурожаат қилди «Ултима» раҳбари Р.Р.Яфуняев. — Марҳамат қилиб идишларимизни, олхўри пюреси учун олдиндан ўтказилган 10.500.000 сўм тўловни қайтарсангизлар.

Андижонлик шоввозлардан садо чиқмади. «Ултима»нинг ҳақли талаби қоғозлар тахлами қатида қолиб кетди. Орадан ўн кун ўтиб, иккинчи хат яна Андижон томон қанот қоқди. Бу мактубнинг тақдири ҳам аввалгисидай бўлди. Ҳақдорлар омонатга хиёнат қилганларни судга бердилар. Вилоят хўжалик суди ўтган йилнинг 23 августида «Деликатес»дан қарзлари ҳамда шартномани барбод этгани учун жарима сифатида ҳаммаси бўлиб 56.980.399 сўмни «Ултима» фойдасига ундириш ҳақида қарор чиқарди. Ижрога келганда эса...

— Ҳеч бўлмаса, идишларимизни, маблағимизни қайтаринглар, барака топгурлар, — талаб этмоқда «Ултима»чилар. — Жаримани тўламасаларинг ҳам розимиз.

Яна садо йўқ.

Маълум қилишларича, «Деликатес» тайёрлов-савдо-харид базаси мансабдор шахсларининг ҳаракатларида ўзганинг жуда катта миқдордаги мулкини талон-торож қилиш жинояти аломатлари аниқланиб, шу йилнинг 13 февралида вилоят прокуратураси томонидан уларга нисбатан Жиноят кодексининг 167-модда 3-қисми «а» банди билан жиноят иши қўзғатилди.

Шубҳасиз, кўзи етмаган ишга қўл уриб, ўзини ҳам, корхонани ҳам абгор этган, хорижлик ҳамкорлар ишончига путур етказган, миллионлаб маблағларнинг «бошига сув қуймоқчи» бўлган қаллоблар энди қонун олдида жавоб берадилар.

Одилжон ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Эҳтиром

Улкан олим, иқтисод фанлари доктори, академик Мурод Шарифхўжаев билан танишганимга қанча йиллар бўлибди, қанча сувлар оқиб кетибди. У маҳалда камина «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» газетасининг муҳаррири эдим. Бешёғочдаги Тошкент Халқ хўжалиги институтидан газетамизга арз тушди. Одатдаги гаплар: тудавой-судавой, имтиҳонларда адолатсизлик юз беряпти. Билимдон болалар қолиб, устамонлар ўтяпти. Қабул комиссияси котиби кўпол, чамаси порахўр, додимизга қулоқ соладиган одам йўқ, ректор қабулига қўйишмайди, мухбир юборсангиз...

СУРОНЛИ ДАВР – ОЛИМ ТАҚДИРИДА

Юбордим. Мухбир сал ўтмай қайтиб келди: институтга киритишмабди, ректорга қўйишмабди.

Ректорга ўзим сим қоқдим. Ўзимни танитдим. Қабул сўрадим.

— Ҳозир бунақа шикоятлар кўп, — деди ректор, — биттаси ҳақ бўлса, ўнтаси ноҳақ... Аммо келаман десангиз, марҳамат, келаверинг. Айтиб қўяман.

Шикоят сўзига ўрганиб қолганми, ё ундан чўчимайдими? Овози мулойим, босиқ.

Бордим. Қабулхона гавжум. Ғала-ғовур, йиғи-сиғи. Мени ректор чақиртириб олди. Кирдим. Агар янглишмасам, у маҳалда Муродхўжа ака ҳали элликка ҳам кирмаган, хушсурат, хушқад, ёш йигитга ўхшарди. Қалин қора сочларида битта ҳам оқи йўқ (ҳозир битта ҳам қораси йўқ). Гапнинг рости, каттакон институтнинг ректорига ўхшамас эдилар.

Аризани бердим. Мурод ака кўз югуртириб чиқдилар, сўнг:

— Хатга қараганда саводли йигитга ўхшайди, — дедилар. — Менга қолдиринг. Ўзини чақиртираман. Эҳтимол, қайтадан имтиҳон оламиз, хуллас, ҳақиқатни юзага чиқаришга ҳаракат қиламиз...

Шундан кейин суҳбатимиз самимий тус олди-ю, ўша маҳалда кўпларни ўйлантириб юрган бир гапни айтдим: нега олий ўқув юртларига қабул чоғида гап кўпайиб кетяпти, юқори ташкилотларга, газеталарга тушаётган шикоятлар камайиш ўрнига қайтага авж оляпти? Фақат абитуриентлар эмас, ота-оналар ҳам беҳаловат. Ҳатто бу ишда порахўрлик ҳам йўқ эмас, деган миш-мишлар ҳам юрибди.

Мурод ака пешонасини силаб, ўйланиб қолдилар.

— Бу саволингизга бир сўз билан жавоб бериш қийин, — дедилар ниҳоят. — Бу арзи-додларнинг тўғрилари ҳам бор, нотўғрилари ҳам...

— Дуруст, лекин шамол бўлмаса, теракнинг учи қимирламайди, деймиз-ку, Мурод ака!

— Деймиз, деймиз, — Мурод ака бир жилмайиб қўйдилар. — Лекин... нима қилиш керак? Бирор таклифингиз борми?

— Билмасам, — дедим чайналиб. — Эҳтимол, бу ишда ошкораликни кенгайтириш керакмикан?

— Масалан?

— Масалан... имтиҳон жараёнида ота-оналар, жамоатчилик вакилларига назорат қилиш ҳуқуқини бериш керакмикан?

Бу сафар Муродхўжа ака болаларча, мазза қилиб кулдилар.

— Сиз айтган вакилларнинг фарзандлари йўқ, деб ўйлайсизми? Ҳозир институтларда вакиллар уёқда турсин, Марказқўмнинг масъул ходимлари ҳам ўтиришибди. (Суҳбат саксонинчи йилларнинг ўртасида бўлаётганини унутмайлик). Бай, бай, бай! Бу ходимлардан худо ўзи асрасин! Важоҳатларидан от ҳуркийди. Тирноқ остидан кир қидиришади, хайр-маъзур пайтида эса бир қулоч рўйхат ташлаб кетишади. Қани, рўйхатдагиларнинг ишини тўғриламай кўрингчи? (Буни фақат сизга айтаяпман, Одил ака...)

Самимият самимият уйғотади. Ҳурматим ошиб кетди.

— Ишончингиз учун раҳмат, — дедим. — Лекин масала бунақа чалкашиб кетган экан, бошқа бирор йўл топиш керак эмасми? Масалан, бу муаммо хорижда қандай ҳал қилинган? Оврупа мамлакатларида, масалан?

— Э,э, бу масала уларда батамом бошқача ҳал қилинган. Тест услуби қўлланилади уларда. Имтиҳонда домлалар қатнашмайди ҳисоб. Саволлар тестларга киритилади. Жавобларнинг тўғрилари ҳам бўлади, нотўғриси ҳам... Абитуриентлар бу жавобларнинг тўғриларига белги қўйиб чиқишлари керак. Тамом-вассалом!

— Бинобарин, биз ҳам тестга ўтишимиз керак демоқчимисиз?

— Йўқ, ўтолмаймиз, — деди Мурод ака. —Ҳар ҳолда яқин ўртада ўтолмаймиз.

Нега?

— Чунки... унда Марказқўм ходимлари тутқазадиган рўйхат чиппакка чиқади-да!

Яйраб кулишдик. Хайрмаъзур чоғида Мурод ака ҳеч кутилмаганда:

— Одил ака, — дедилар бояги самимият билан: — Яқинда мен сизнинг «Улуғбек хазинаси» деган романингизни ўқиб чиқдим. Яхши асар бўпти. Лекин наҳот шундай улуғ инсон (бобомиз Мирзо Улуғбекни айтяпман), наҳот шундай буюк аллома умрининг интиҳоси бунчалик шафқатсиз, бунчалик фожиали бўлган?..

Одатда, кўплар биз, адибларни мақтовларга учавермайдиган, дийдаси қаттиқ, ғурури ғолиб одамлар, деб ўйлашади. Бекор гап! Биз ҳам сал мақтовгаёқ эриб кетадиган ожиз бандалармиз.

Камина эриб кетмасам ҳам, яйраб кетдим.

Биз илиқ хайрлашдик.

Эртасига Мурод ака ўзлари телефон қилдилар. Газетага арз ёзган йигит қайта имтиҳон топширибди. Яхши ўтибди. Хуллас, ҳақиқат тикланибди...

Бу воқеадан кейин Муродхўжа ака билан анча яқинлашиб қолдик. Тез-тез бўлмаса-да, ҳар қалай, ўқтин-ўқтин учрашиб турадиган бўлдик. Лекин кўп ўтмай, оғир синовлар бошланди. Юртимизга Гдлянлар бостириб келиб халқимиз бошига кўп мусибатлар солди. Гдлянлар ҳам бир гўр, улар бизга яхшилик қилмайдиган етти ёт ғанимлар! Халқимиз «Ёт ҳам майли, ўзингдан чиққан ёвдан асрасин худо!», деб бекор айтмаган. Ўшанда ўзимиз ҳам кўп кечирилмас хатоларга йўл қўйдик.

Нафақат оддий одамлар, ҳатто салкам чорак аср юртимизга раҳнамолик қилган Шароф акани ҳам қабрдан чиқариб ташладик. Албатта, кўҳна тарихда инсон номига номуносиб бунақа ҳодисалар кўп бўлган. Никита Хрушчев, масалан, ҳатто Сталиннинг гўрини бузиб, жасадини қайта кўмдирган. Лекин биз мусулмонмиз-ку! Алҳамдуллило мусулмонмиз, деймиз-ку! Мусулмончиликда эса, бундай ишлар кечирилмас гуноҳ сирасига киради. Рост, бир неча йил ўтгач, Ислом Каримов Республикамизнинг биринчи раҳбари бўлиб келишлари билан бу хатоларга чек қўйилди. Нафақат Шароф ака, балки анов газандалар хуружи даврида ҳибсга олинган кўп инсонлар ҳам оқланиб, ўз оилаларига қайтиб келишди. Лекин халқимизнинг кўкрагини кўтариб, қаддини ростлаган бу савоб ишлар кейинроқ, саксонинчи йилларнинг охирида содир бўлди. Унгача эса аввал бошланган ур-йиқитлар, қора рўйхатлар, бўҳтонлар, ҳатто оламдан кўз юмган жигарбандлари жанозасида қатнашгани учунгина партиядан ўчиришдек қабоҳат юмушлар давом этарди.

Сира эсимдан чиқмайди, каминага машҳур олим, академик Садриддин ака Йўлдошев мурожаат қилдилар. У киши ҳам туғишган акаси ёруғ дунё билан видолашганларида жанозасида иштирок этганлари учун партиядан ўчирилиб, ишдан ҳайдалган экан. «Мен бошимдан ўтган бу даҳшатли воқеаларни сизга айтиб берсам, балки ёруғ кунлар келганда сизга асқотар», — дедилар у киши. Мен рози бўлдим, аммо бу норасо дунёнинг сира тугамас ишлари билан бўлиб, бу улуғ инсон юрагини кемирган дардларини эшитолмадим. Камина ана учрашаман, мана учрашаман, деб юрганимда у киши оламдан ўтиб қолдилару, юрагини кемирган дардлари ўзлари билан кетди. Камина бу ишим учун ҳанузгача ўзимни кечиролмайман. Илоё, у кишининг жойлари жаннатда бўлсин, гуноҳкор банда, мени эса яратган Эгамнинг ўзи кечирсин!

Худди ўша даврда дами билан тегирмон юргизадиган машҳур идорага дийдаси қаттиқ бир опамиз кеп қолдилар-у, у кишининг «назари» сал ўтмай кўп одамлар қатори Мурод акага тушди. У кишининг «назари» тушган инсон ҳаш-паш дегунча ўша йиллар расм бўлган қора рўйхатга тушмасдан қолмасди.

Халқимиз: «Ўт балосидан асра, сел балосидан сақла», деганда туҳмат балосини ҳам қўшиб айтади. Туҳмат балосига дучор бўлган Мурод Шарифхўжаев тез орада ур калтак-сур калтак тагида қолиб, ишдан четлатилди.

Кунлардан бир кун Мурод ака «касал бўп қолибди, юраги санчиб, касалхонага тушибди», деган гап қулоғимга чалинди. Мурод аканинг яқин дўстларидан бири, профессор Исо Жабборов билан у кишини кўргани бордик.

Мурод ака торгина хонада бир ўзлари ётардилар. Анча ўзларини олдирган, юзлари, қовоқлари салқиган, кўзлари киртайган.

Анча суҳбатлашиб ўтирдик. Тасалли берган бўлдик. Бундай пайтларда айтадиган барча насиҳатомуз гапларни айтдик: тушкунликка тушманг, бардам бўлинг, касалга бўйин берманг, бўйин берсангиз душманлар хурсанд бўлади, дўстлар хафа, дедик. Бор иродангизни йиғинг, ишга шўнғинг, дедик. Иш эса, бошларига кулфат тушган кўп улуғ инсонларнинг жонига аро кирганини эсладик.

Бир зум буюк инсонлар ҳаётини эслайлик: улуғ бобомиз ҳазрат Навоий кўп ноёб шеърларини, бугун ҳам эшитганда кўнглимизни сел қилиб юборадиган қўшиқларини азиз бошларига иш тушган чоғларида, Астрободда битганлар, Сервантес ўзининг ўлмас романи «Дон Кихот»ни қамоқда ёзган, Пушкин «Кавказ асири»ни Кавказ сургунида, Достоевский эса рус жамиятини ларзага солган бир қанча роман ва эсдаликларини Сибирь конлари ва қозоқ даштларида битган. Бу деган сўз, яхши асар яратаман деган ҳар бир инсон, албатта, қамоқ ва қатағон жафосини тортмоғи даркор деган гап эмас, албатта. Лекин бундан қатъи назар, ҳикоямиз қаҳрамони Муродхўжа ака ҳам бошига оғир кунлар тушган ўша йиллари ўзида ана шу сабр-тоқат ва ирода борлигини исбот қила олди. Кечагина юмшоқ креслоларда ўтириб енгил машиналарда учиб юрган одам, ҳаёт зарбаларидан зорланиб ўтирмай, илм даргоҳларида оддий домла бўлиб ишладилар, домлаликдан ортган вақтини эса фанга бағишладилар, кўпгина мақолалар, иқтисодиёт фанида салмоқли ўрин эгаллаган илмий асарлар яратдилар, бир қанча китоблар нашр эттирдилар. У кишидаги бу сабр-тоқат ва камтарлик илмий жамоатчилик назаридан четда қолмади. Бир-икки йил ўтмади ҳамки, Мурод ака Фанлар академиясининг мухбир аъзолигига сайландилар, кейинроқ эса Академиянинг бош илмий котиби этиб тайинландилар.

Халқимизда: «Бандаси адолатсиз бўлса, яратган Эгам адолатли», деган гап бор. Бу пайтга келиб, Опа ҳам, кўп адолатсизликларга бош-қош бўлган бошқа «улуғ»лар ҳам, қилмиш-қидирмиш, сепган уруғларининг «ҳосилини» йиға бошладилар.

Ростини айтсам, мен бу гапларни қувониб ёзаётганим йўқ, ачиниб ёзаяпман. Ёзмасам ҳам бўларди, лекин инсоният фақат ютуқларини эмас, гоҳи-гоҳида хатоларини ҳам эслаб туриши лозим, чунки хатолар бани одам учун сабоқ хизматини ўтайди.

Яқинда кимдандир эшитдим: Опани Тошкент бозорларининг бирида кўрибди. Опа, бошида оқ рўмол, эгнида оқ кўйлак, бозорда мева-чева харид қилиб юрганмиш...

Кўнглимда, опа, ниҳоят, энг тўғри йўл топибди, — деган фикр кечди. Шунда Мурод акани яна бир бор эсладим: буни қарангки, неча йил яқин бўлиб, мен бу инсондан на опа, на қатағон йиллари оёғидан тойдирган ўз «дўстлари» ҳақида бирорта ёмон гап эшитмабман!

Бу орада бизни тағин ҳам яқинлаштирган яна бир тарихий воқеа содир бўлди. Севимли Она тилимизга Давлат тили мақоми берилди. Агар халқимиз кўнглини тоғдай кўтарган бу мунаввар қонун эълон қилинган дақиқаларда бешафқат Политбюро ҳануз отдан тушмаганини эсласак, Юртбошимиз номи билан боғлиқ бу бебаҳо қонуннинг бутун кўлами, дадиллиги ва оламшумул моҳияти яна-да чуқурроқ аён бўлади.

Дунёда нима кўп, ғалати ишлар кўп. Бундан аввалроқ каминага бир одам (улкан мансабдор ҳам эмас, чўнтаги қаппайган бойвачча ҳам) оддий бир инсон мурожаат қилди. У кишининг фарзанди мактабда яхши ўқибди, инглиз тилини яхши ўрганибди. Шуларни ҳисобга олиб, уни бир гуруҳ истеъдодли болалар билан бирга Америкага йўллашибди. Бола ўнинчи синфни имтиёзли битириб, имтиёзли диплом билан қайтибди ва Тошкент Молия институтига ҳужжат топширибди, лекин имтиҳонда икки балл етмай ўқишга киролмай қолибди.

Энди ўрта мактабни Америкада битириб, имтиёзли аттестат олиб келган бу бола ҳам, қарангки, Мурод аканинг маслаҳати билан ҳукумат комиссиясига хат ёзди ва контракт асосида ўқишга кирди.

Шу билан улкан олим, камтар, самимий инсон Мурод Шарифхўжаев тўғрисидаги ҳикоямга нуқта қўйсам ҳам бўларди... Лекин адабиётнинг битта муҳим қонуни бор: ҳар қандай қиссанинг бирор бир ҳиссаси бўлмоғи лозим. Мурод ака ҳақидаги қиссадан ҳисса шуки, ёзувчи ўз замондоши бўлган фан арбоблари билан қанча кўп мулоқотда бўлса, шунча ютади. Бу ҳақиқат истеъдодли ёш адиблар учун айниқса муҳим. Шахсан мен Абдулла Қаҳҳор сабаб, бир неча марта халқимизнинг улуғ фарзанди Ҳабиб Абдуллаевнинг самимий суҳбатларини олганман. Бу буюк инсоннинг нафақат илмий кашфиётлари, балки она юртига бўлган чексиз меҳри ва бу меҳр туфайли чеккан азиятларига ҳам гувоҳ бўлдим. Бўҳтонлар гирдобида қолган оғир дамларида ҳам ўз эътиқодидан қайтмай юксак минбарлардан халқимиз дардларини баралла айтган онларнинг шоҳиди бўлдимки, бунинг учун тақдиримдан минг бор розиман. Ҳаёт мени турли ҳолат ва турли вазиятларда ажойиб замондошларимиз – марҳум Раҳим Бекжонов ва Иброҳим Мўминов, Пўлат Хабибуллаев ва Тўрабек Долимов каби улкан олимлар билан дилдан суҳбатлашиш, фикрлаш тарзлари, инсоф ва адолат ҳақидаги ўйлари, кишини лол қолдирган камтарликларини кузатишга муяссар бўлдимки, бунинг учун ҳам яратган Эгамга шукроналар айтаман. Ўз соҳамизга яқин фан билимдонларидан Матёқуб Қўшжонов, айниқса, турмуш зарбаларига таслим бўлмай, шу кеча-кундуз ҳам ҳаёт ва адабиёт ҳақида энг дадил, энг ўткир гапларни айтаётган Озод Шарафуддиновга қойил бўламан, ўзим ҳам унга ўхшагим келади.

Биламан: ёшларни улкан олимларга яқинлашишдан чўчитадиган бир сабаб бор, у ҳам бўлса илм соҳасини идрок этишдаги мураккабликдир. Лекин шуни ҳам унутмаслик керакки, адабиётни фан кишиларининг илмидан ҳам кўра кўпроқ уларнинг шахси, яхшилик ва ёмонликка, инсоф ва адолатга муносабатлари ва ҳатто оддий инсоний камчилик ва фазилатлари кўпроқ қизиқтиради.

Шахсан мен ўзбек кибернетикасининг отаси десак арзийдиган, забардаст олимимиз Восил Қобулов билан бор-йўғи бир-икки марта, бирида телевизорда бирга чиққанимизда, яна бирда бизнес муаммоларига бағишланган бир анжуманда учрашганман. Лекин бу инсоннинг ўз соҳасигина эмас, адабиёт ва санъат соҳасида ҳам етук бир адабиётшуносдан кўп билса билиши, аммо кам билмаслигини, устига устак дунёда энг камтар, энг самимий, хушфеъл инсон эканлигини идрок эта олдим. Худди шундай Ёлғин Тўрақулов билан Турсун Рашидов билан ҳам суҳбатдош бўла олдим. Улар, бири тиббиёт, бири техника фанлари соҳасида жуда катта кашфиётлар қилган арбоблар, лекин уларни шахмат устидаги жанг-жадалларида кўринг. Бу онларда улар худдики, икки беғубор болакайларга ўхшаб кетишади. Ёпирай, буларнинг битта пиёдани тортишиб, талашиб кетишлари! Албатта, бу нарса уларнинг ўз фанларига қўшган катта ҳиссалари ҳақида тасаввур бера олмайди, аммо улуғ ёшларида ҳам болаларча беғубор туйғуларини асраб қолганларига гувоҳ бўлишлик, адиб учун катта ўлжа. Ҳикоямиз қаҳрамони Муродхўжа Шарифхўжаевга ҳам мўйсафид ёшида ўзининг софлигини, беғуборлигини авайлаб-асраб қолганликлари учун таъзим айлагиси келади киши. Келинглар, бу катта олимимизга узоқ умр, улкан саодат тилайлик.

Одил ЁҚУБОВ,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси.

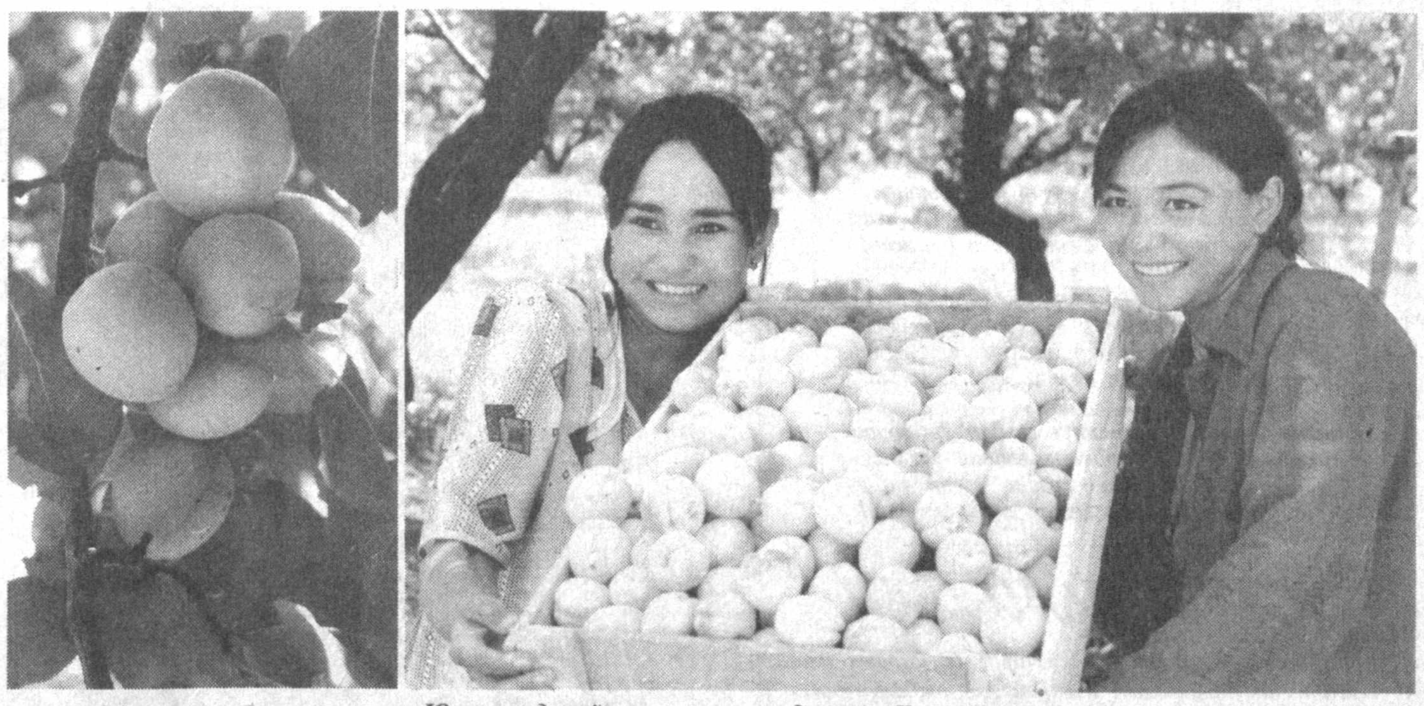

Юртимизда айни пишиқчилик даври... Қувасой шаҳар «Арсиф» ширкат хўжалиги боғларида ҳам бу йил мева мўл бўлди. Боғбонлар олинган ҳосилни МДҲ давлатларига жўнатишмоқда.

СУРАТДА: ширкат аъзолари Зулфизор ва Марзия Собировалар.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

ҚУЛАЙЛИК

«Халқ банки» Американинг пул ўтказиш тизими — «Western Union» билан ҳамкорликни йўлга қўйгандан буён хорижда таълим олаётган, ишлаётган кишилар учун яна бир қулайлик яратилди. Гап шундаки, «Western Union» замонавий алоқа ва маълумотларни қайта ишлаш воситаларидан фойдаланган ҳолда тезкор пул ўтказмаларини амалга ошириш билан шуғулланади. Пул маблағи кафолотловчи хавфсизлик тизими билан ҳимояланган. Сиз қисқа вақт оралиғида жаҳоннинг исталган бурчагидаги яқинингизга пул маблағлари жўнатишингиз ва олишингиз мумкин.

ЎҚУВ ЮРТИДАН — МУСТАҚИЛ ҲАЁТГА

Кеча республикамиздаги барча академик лицей ва касб-ҳунар коллежларида диплом топшириш маросими бўлиб ўтди.

— Бу йил коллежимиз бўйича 265 нафар йигит-қизларни учирма қилаяпмиз, — деди пойтахтимиздаги Информатика касб-ҳунар коллежи директори муовини Фарида Ҳусанова. — Ишонамизки, улар ўзлари танлаган касб йўналишлари бўйича ишлаб чиқаришнинг турли жабҳаларида меҳнат қилиб, мустақил ҳаётда ўринларини топадилар.

Малика УСМОНОВА.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ШАРҚШУНОСЛИК ИНСТИТУТИ ҚОШИДАГИ

ХОРИЖИЙ ТИЛЛАР АКАДЕМИК ЛИЦЕЙИ

2002/2003 ўқув йили учун ўрта мактабларнинг 9-синфини муваффақиятли тугатган, келажакда ўз фаолиятини хорижий мамлакатлар тиллари ва адабиёти, таржимонлик соҳаларини ўрганиш билан боғлашни мақсад қилиб қўйган ўқувчиларни танлов асосида ўқишга таклиф этади.

Академик лицей йўналиши — хорижий филология.

Ўқувчилар умумтаълим фанлари билан бирга қуйидаги хорижий тилларни чуқур ўрганадилар:

- ФОРС ТИЛИ;
- ХИТОЙ ТИЛИ;
- АРАБ ТИЛИ;
- КОРЕЙС ТИЛИ;
- ЯПОН ТИЛИ;
- ҲИНД ТИЛИ;
- ИНГЛИЗ ТИЛИ.

Тарих, она тили ва адабиёти, информатика фанларидан чуқурлаштирилган ҳолда сабоқ берилади.

Фанлардан сабоқларни ТошДШИ, ЎзМУ, ТДПИ ва академик лицейнинг профессор-ўқитувчилари беради.

Ўқиш муддати — 3 йил. Таълим ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Академик лицейга ўқишга киришни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни қабул ҳайъатига тақдим этишлари лозим:

- директор номига ариза;
- туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома нусхаси (гувоҳнома асли қабул ҳайъатига шахсан кўрсатилади);
- 086-У шаклдаги тиббий маълумотнома;
- яшаш жойидан маълумотнома;
- 3х4 ҳажмдаги 6 та фотосурат;
- 9-синфни тамомлаганлиги ҳақидаги шаҳодатноманинг асл нусхаси;
- касб-ҳунарга йўналтириш ва педагогик-психологик ташҳис марказининг тавсияномаси.

Ҳужжатлар 20 июндан 25 июлгача қабул қилинади.

Манзил: Тошкент шаҳри, Юнусобод тумани, 7-мавзе.
Транспортлар: 18, 24, 43, 51, 71, 93, 96, 111-автобуслар, 14-троллейбус, 4, 6, 49-маршрут таксилари.
Мўлжал: 26-оилавий шифохона.

2002/1897

Азиз юртдошлар!

РЕСПУБЛИКА АКЦИЯДОРЛИК-ТИЖОРАТ БАНКИ

«ҒАЛЛАБАНК»

сизнинг маблағларингизни хатарсиз сақлаб, ҳисобланган фоизлари билан ўз муддатида қайтаришни ҳамда унинг қатъий сир сақланишини кафолатлаган ҳолда қуйидаги омонат турларини таклиф қилади:

«НУРОНИЙ» (бир йил муддатга) — ҳар икки ойда 7,5% дан устама;

«ОМАД» (уч ойдан кам бўлмаган муддатга) — ҳар чоракда 6% устамадан ташқари ҳар 3 ойда мижозларга катта миқдорда ютуқ ҳам берилади.

Шунингдек, жорий йилнинг 20 июнидан бошлаб қуйидаги янги омонат турларини ҳам таклиф қилади:

«ТАЛАБА-КОНТРАКТ» (6 ойдан кам бўлмаган муддатга) — йилига 42% дан устама тўлаш;

«ИМКОНИЯТ» (6 ой ва 1 йил муддатга) уй-рўзғор ашёси сотиб олиш учун — йилига 45% дан устама берилади;

«НИЯТ» (10 кундан кам бўлмаган муддатга) иш ҳақларини ўз вақтида тўлаб бориш учун — йилига 48% дан устама тўлаш;

«САЛОМАТЛИК» (11 ой ва кейинги муддатга) дам олиш ва даволаниш учун маблағ йиғишга — йилига 54% дан устама тўлаш;

«НАФАҚА-МАДАДКОР» (1 йил ва кейинги муддатга) нафақахўрларга ўз маблағларини кўпайтиришга — йилига 42% дан устама тўлаш;

«ЁШЛИК» (6 ой ва кейинги муддатга) ўсмирларнинг маблағларини кўпайтириш учун — йилига 42% дан устама тўлаш;

«ТАДБИРКОР» (1 йил муддатга) тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш учун — йилига 42% дан устама тўлаш;

«КОММУНАЛ ТЎЛОВ» (1 йил муддатга) ушбу тўловларни тўлашда қулайлик яратишга — йилига 48% дан устама тўлаш.

Сизларни ўз мижозларимиз қаторида кўришдан мамнунмиз!

«ҒАЛЛАБАНК» хонадонингизга барака келтирсин!

Маълумот учун телефонлар: 133-71-72, 56-22-65, 34-41-59.

Сизга шеър айтгим келди

ОНАЖОН

Сиздек доно аёл кўркдир жаҳонга,
Сиздек она насиб этсин ҳар бир инсонга,
Ўзингизни бахш этдингиз меҳнату шонга,
Иззат-икром қучсин сизни, азиз онажон!

Сиз кулсангиз олам кулар, уйга файз тўлар,
Табассумли юзингиздан нурлар ёғилар,
Сўзингиздан жамбил, райҳон ислари келар,
Иззат-икром қучсин сизни, азиз онажон!

Келин-қизлар гул ҳаётни сиздан ўргансин,
Матонатни ҳам саботни сиздан ўргансин,
Диёнатни, садоқатни сиздан ўргансин,
Иззат-икром қучсин сизни, азиз онажон!

ҚАРОЛМАЙМАН

Сени жондан севармано, кўзларингга қаролмайман,
Нигоҳимни таманноли изларингдан ололмайман,
Ҳеч бўлмаса шаббодадай, сочларингни торолмайман,
Осмондаги қуёшдурсан, яқинингга боролмайман.

Малаксиймо фариштасан, жозибасан, нурчеҳрасан,
Юлдузларга дугонасан, ойнинг қизи — ҳурчеҳрасан,
Чиройингга шайдодурман, кўлим етмас гулчеҳрасан,
Осмондаги қуёшдурсан, яқинингга боролмайман.

Умид билан йўлларингга кўз тикаман, термуламан.
Парвонадек атрофингда айланаман, ўргуламан,
Лутф айласанг, жондан кечиб, санам сенга қул бўламан,
Осмондаги қуёшдурсан, яқинингга боролмайман...

Шерматжон САТТОРОВ,
Андижон.

МЎЙҚАЛАМ-ЛА ЯРАТИЛАЁТГАН МЎЪЖИЗА

Йиллар армонию қувончларини ортмоқлаб яшаётган, тақдирнинг не-не тўфонларию сир-синоатларига дош бериб, қаддини баланд тутиб мозийдан сўзлагувчи биноларга, тарихий обидаларга эътибор берганмисиз? Йиллар, асрлар ўтса ҳамки улардаги нақшлар, ганчлар ўз жозибасини йўқотмаган. Гўзал ва бетакрор. Бунда наманганлик ганчкор уста Мадаминжон ака Хусаиновнинг ҳам алоҳида ҳиссаси бор. Негаки, отахон йиллар давомида ўзининг мўъжизакор мўйқалами билан не-не тарихий обидалар нақшларига қайта умр бағишламади, дейсиз. Айни кунларда ҳам у вилоятдаги тарихий обидалар таъмири билан машғул.

СУРАТДА: ***республикада хизмат кўрсатган маданият ходими, Мадаминжон Ҳусаинов.***

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

ЁШЛАР ВАТАН ҲАҚИДА КУЙЛАЙДИ

Урганчдаги Огаҳий номидаги Хоразм вилояти мусиқали драма ва комедия театри саҳнаси икки кун давомида мамлакатимизнинг турли бурчакларидан келган академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари ўқувчилари ихтиёрида бўлди. Бу ерда республика Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ўқув муассасалари ўртасида ўтказилаётган "Ўзбекистон қўшиқ байрами" кўрик-танловининг якуний босқичи бўлиб ўтди.

— 14 та бадиий ҳаваскорлик жамоаси таркибида 440 нафар ёш санъат шайдоси — "Қўшиқ байрами"нинг Қорақалпоғистон, пойтахт ва барча вилоятларда ўтказилган аввалги босқичлари ғолиблари бор, — деди кўрик-танлов ҳакамлар ҳайъати раиси М.Лафасов. — Замонавий эстрада қўшиқлари билан бир қаторда мураккаб халқ ашулалари янгради. Танловнинг кўпгина қатнашчилари юқори ижро маҳоратини намойиш этди.

Урганч шаҳри автомобиль йўллари касб-ҳунар коллежининг "Жайхун" бадиий жамоаси биринчи ўринга лойиқ деб топилди.

Т. ШАМАКОВ,
ЎзА мухбири.

ТВ қаршисида

Маълумки, кейинги йилларда Ўзбекистон телевидениесининг Ёшлар телеканалида қатор янги кўрсатувлар тайёрланиб, эфирга узатилмоқда. Шулардан бири «Заковат» телеўйини қисқа фурсатда ёшларнинг севимли кўрсатувига айланиб улгурди. Биз кўрсатув бошловчиси Абдурасул АБДУЛЛАЕВни суҳбатга тортдик.

«ЗАКОВАТ»НИ КЎРАСИЗМИ?

— «Заковат» телеўйини қандай пайдо бўлди? Шу ҳақда қисқача тўхталиб ўтсангиз...

— Ёшлигимда Россиянинг ҳозирги ОРТ каналидаги «Что? Где? Когда?» кўрсатувини томоша қилиб, ҳавасим келарди. Мана, тақдирда бор экан, телевидениеда ишлаш насиб этди. Мутасаддилар билан маслаҳатни бир жойга қўйиб, кўрсатув тайёрлашга киришдик. ЎзМУ ректори Тўрабек Долимов кўрсатувга ҳомийлик қилишга розилик билдирди. Университет талабаларининг 1000 нафари орасидан 6-7 нафари танлаб олинди. Икки ой тайёргарликдан сўнг 2001 йил 25 март куни илк кўрсатув томошабинларга тақдим этилди.

Телевидениенинг роли ортаётган бир пайтда «Заковат»га ўхшаган томошалар жуда муҳим, деб ўйлайман. Чунки ҳозир кўпгина ёшларимиз китоб ўқишдан кўра видео қаршисида соатлаб ўтиришни афзал билишади. Дийдани қотирадиган ур-йиқит фильмлардан кўра уларни яхши кўрсатувларга жалб этиш керак.

«Заковат»га келаётган хатлар мухлисларимиз тобора кўпаяётганлигидан далолат беради. Дастуримиз орқали ёшларнинг қалбига ўт ёқолсак, уларнинг ўзи оқиб келади, деб ўйлагандик. Ҳақиқатда, шундай бўлди. Ҳозирда юзлаб ёшлар телеўйинда иштирок этиш истагини билдириб, мурожаат қилишади. Кейинги жамоалар шу алфозда йиғилади.

Кўрсатув моҳияти ва мазмуни жиҳатидан мухлислар эътиборини қозонган экан, демак, биз мақсадимизнинг бир қисмига эриша олдик. Аммо, унинг савиясини ошириш учун ҳали кўп изланишимиз, биринчи навбатда кўрсатув дизайнини тубдан ўзгартиришимиз лозим. Вақти келиб бунга ҳам эришамиз, албатта.

— Назаримда, «Заковат» юқорида ўзингиз тилга олган Россиянинг ОРТ каналида намойиш этилаётган «Что? Где? Когда?» кўрсатувига ўхшаб қолгандай туюлади. Бу ҳақда нима дейсиз?

— Ўзимга ҳам кўрсатувни айнан такрорлабсиз, ўхшаб қолибди, деган фикрларни кўп бора айтишди. Бу фикрлар унчалик тўғри эмас. Чунки билимдонлар ўз юртимизнинг зукко ёшлари. Қолаверса, кўрсатув қайси телевидениеники бўлмасин, иқтидорли ёшларнинг шаклланишига хизмат қилар экан, бу фақат фойда келтиради.

Суҳбатни «Халқ сўзи» мухбири Муфтилла ЮСУПОВ ёзиб олди.

Осиё ўйинлари олдидан

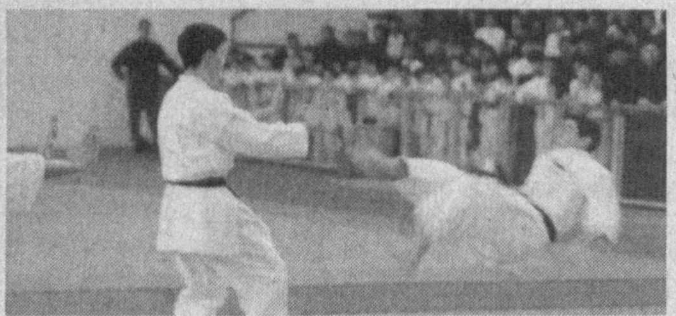

КАРАТЭЧИЛАР ПУСАННИ КЎЗЛАШЯПТИ

Маълумки, шу йилнинг кузида Жанубий Кореянинг Пусан шаҳрида навбатдаги Осиё ўйинлари бўлиб ўтади. Ва у қитъамизнинг энг нуфузли мусобақаси саналади. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон спортчилари мазкур беллашувларга жиддий ҳозирлик кўришмоқда. Айни кунларда ташкил этилаётган республика чемпионатлари ғолиблари орасидан мамлакат терма жамоаси шакллантирилади. Каратэ миллий федерацияси раҳбарлари ва мураббийлар ана шундай саралашни деярли ниҳоясига етказишди.

Пойтахтимиздаги "Жар" спорт-соғломлаштириш мажмуида бўлиб ўтган мамлакат чемпионатида 16 та жамоанинг 150 дан ошиқ вакиллари иштирок этишди. Айниқса, 60 килограмм вазн тоифасида энг кўп — 17 нафар каратэчи татамида беллашди. Уларнинг энг чаққони, энг эпчил ва чайири олтин медалга сазовар бўлди. Демак, 2002 йилги чемпионлар билан танишинг: Отабек Қосимов, Илҳом Каримов, Умид Ҳакимов, Фарҳод Аҳмедов, Илҳом Бўронов, Жасур Жамилов, Азаматали Қаландаров, Нина Назарова ва София Каспулатова.

Тилга олинган бу спортчилар аллақачон халқаро майдонда ўзини танитиб улгуришган. Жумладан, Отабек ва Илҳом ёшлар ўртасидаги жаҳон кубоги соҳиби ҳисобланишади. 3-Дан қора белбоғ эгаси бўлган Азаматали эса қатор турнирлар ғолиблигини қўлга киритган. Қарийб беш йилдан бери ҳеч қайси халқаро мусобақадан медалсиз қайтмаётган оқ кийимли спортчиларимиз олис Пусанда ҳам халқимизга хос мардлик ва тантиликни намойиш этишади, деган умиддамиз.

Озод БЕК,
«Халқ сўзи» мухбири.
Муҳаммад АМИН (ЎзА) олган сурат.

«SAHAD UL» масъулияти чекланган жамияти, ОКПО коди 18027896

ТУГАТИЛАДИ.

Даъво ва эътирозлар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой муддат ичида қабул қилинади.

ТЕЛЕФОН: 42-50-06

Божхона бекати

АЙЛАНМА ЙЎЛДАГИ ҚОНУНБУЗАРЛИКЛАР

Давлат божхона қўмитаси томонидан республика иқтисодий хафсизлигини таъминлаш, контрабанда товарлари келтирилишининг олдини олиш ва давлат бюджетига божхона тўловларини тўлиқ ундириш борасида кенг қамровли ишлар олиб борилмоқда. Натижада июнь ойининг дастлабки йигирма кунида 310 дан ортиқ божхона қоидалари бузилиши ҳолати аниқланиб, яширин равишда, яъни тегишли божхона тўловлари тўланмасдан олиб келинаётган 320 миллион сўмдан кўпроқ халқ истеъмол товарлари ушлаб қолинди. Таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, қонунни бузувчилар, яъни божхона масканига мурожаат этмасдан, божхона юк баённомасини расмийлаштирмасдан маҳсулот олиб ўтишга уринувчилар асосан айланма дала йўллари орқали республикамизга кириб келишга ҳаракат қилмоқдалар. Шунинг учун ҳам Давлат божхона қўмитасида ташкил этилган тезкор гуруҳ ходимлари мана шундай ўғринча йўлларни туну-кун назоратга олганлар. Натижада тезкор гуруҳ томонидан ўтказилган тадбир давомида Тошкент туманидаги дала йўллари орқали тунги соат 4 да ҳеч қандай рухсатсиз, чегарадан ноқонуний ўтмоқчи бўлган Туйғун Темиров бошқарувидаги Газ-53 русумли автомашина тўхтатиб қолинди. Унинг юкхонасига 22 миллион сўмлик турли хилдаги халқ истеъмоли моллари, кийим-кечаклар ортилгани аниқланди.

Божхоначилар томонидан ўтказилган яна бир тезкор тадбир натижасида Чиноз туманида яшовчи Нусрадил Хасратов бошқарувидаги КамАЗ русумли автомашина тўхтатилди. Ҳайдовчи бекорга тунда йўлга чиқмаган экан. Машинаси юкхонасига Замира Ориповага тегишли 20 миллион сўмлик чет элларда ишлаб чиқарилган халқ истеъмол товарлари юкланган экан. Аслида ушбу шахслар барча юкларини қонуний равишда расмийлаштириб, сўнгра бемалол савдо-сотиқ қилишлари мумкин эди. Лекин, улар давлат хазинасига ундирилиши шарт бўлган маблағни тўлашдан бош тортган ҳолда божхона қоидаларига зид равишда иш тутдилар. Шунинг учун ҳам ушбу ҳолатлар бўйича жиноий иш қўзғатилиб, тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Яна бир мисол. Қўмитанинг контрабанда қоидалари бузилишига қарши кураш бошқармаси қошида тузилган тезкор гуруҳ ходимлари Тошкент тумани «Чувалачи» маҳалласидаги айланма йўллар орқали Қозоғистон Республикаси ҳудудидан республикамизга кириб келаётган иккита «Газ-53» русумли автомашинани қўлга олишди. Автомашиналар юкхонасига ҳеч қандай ҳужжатсиз 111 миллион 679 минг 500 сўмлик хорижда ишлаб чиқарилган кийим-кечак, газмол, пойабзал ҳамда дори-дармонлар ортилгани аниқланди. Ҳозирги пайтда ушбу ҳолат юзасидан ҳам суриштирув ва тезкор-қидирув ишлари олиб борилмоқда.

Кези келганда шуни айтиб ўтиш лозимки, айни пайтда барча дала ва сўқмоқ йўллар назоратга олинган. Шунинг учун ҳам юк олиб ўтмоқчи бўлганлар қонуний равишда иш тутганлари маъқул.

А. ТИЛОВОВ,
республика Давлат божхона қўмитаси матбуот бўлими бошлиғи.

САВОЛ БИЗДАН...

Қаҳва, какао ва шакарқамиш етиштириладиган бу мамлакат ҳудудида тропик ўрмонлар ястанган. Бу ерда ҳар йили оламга донғи кетган карнаваллар ўтказилади. Гап қайси мамлакат ҳақида кетяпти?

Кечаги сонда берилган саволнинг жавоби: Янги Гвинея – Папуа давлати Австралия қитъасида жойлашган.

Бу ҳақда тошкентлик Қобилбек Каримбеков ва Зуҳро Файзуллаева хабар беришди.

136-35-60

QUICK STOP
GROUP OF COS.

НАМ БУМ

«QUICK STOP PAPER MILL»
«НАМБУМ» ЛТД .ҚК

Ўрамли, кенглиги 84 см. ва 42 см. бўлган юқори сифатли ксерокс ва офсет қоғози ишлаб чиқаради ва сотади.
Ҳар бир боғламда 500 варақдан бўлган А-3, А-4 ўлчамли, зичлиги 80 гр./$м^2$ қоғозлар:
А-3 — 8400 сўм, А-4 — 4200 сўм.
Шунингдек, ўқувчилар дафтарларини ишлаб чиқаради ва 1 донасини 45 сўмдан сотади.
Маҳсулотларимизни харид қилинг, Ўзбекистон ишлаб чиқарувчисини қўллаб-қувватланг!

Манзиллар:
Наманган шаҳри, «Курувчилар» кўчаси, 50-уй.
Телефон: (369 22) 2-14-83, факс: (369 22) 2-69-35.
Тошкент шаҳри, Маҳатма Ганди кўчаси, 44-уй.
Телефон: 132-02-22, факс: 136-30-37.
Омбор манзили:
Тошкент шаҳри, «Проектная» кўчаси, 44-уй.
Телефон: 79-74-04, факс: 79-79-91.

5982/1362

«ЎЗБЕКИСТОН ТЕМИР ЙЎЛЛАРИ» ДАТК
"Lok Kolor Sintez" QK
ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИ КОРХОНА
Лак-бўёқ маҳсулотлари
таклиф этади:
Тўлов – пул ўтказиш йўли билан.

Қурилиш эҳтиёжлари учун:
✓ уй ичларини бўяш учун акрил вододисперсион бўёқлари;
✓ ташқи деворлар учун бўёқлар;
✓ том учун бўёқлар;
✓ алкид ва акрилат эмаллари;
✓ полларни бўяш учун бўёқлар;
✓ ёғоч ва бўялган юзаларни қоплаш учун лаклар;
✓ грунтовка ва шпатлевкалар;
✓ L 80, 100, 120мм.ли михлар;
✓ эмульсиявий, силикатли елим.

Саноат эҳтиёжлари учун:
✓ универсал алкид бўёқлари;
✓ том учун бўёқлар;
✓ алкид-уретан эмаллари;
✓ акрилат эмаллари;
✓ грунтовка ва шпатлевкалар.

Ўзи ишлаб чиқарган тикувчилик маҳсулотлари
иш кийимлари:
• узун енгли эркаклар иш костюми;
• калта енгли эркаклар иш костюми;
• эркаклар ярим комбинезони;
• аёллар ярим комбинезони;
• аёллар иш бермудалари;
• аёллар иш фартуклари;
• эркаклар учун иссиқ иш курткалари;
• йўл хизмати ходимлари жилети;
• аёллар тиббий халати;
• эркаклар тиббий халати;
• эркаклар иш халати;
• ошпазлар курткаси;
• ошпазлар бош кийими;
• ички кийимлар;
• қўлқоплар,
шунингдек, мижозлар буюртмасига кўра, бошқа махсус кийимлар.

Кўрпа-ёстиқ буюмлари:
• кўрпа жилдлари;
• чойшаблар;
• турли ўлчам ва рангли ёстиқ жилдлари;
шунингдек:
• дастурхонлар;
• дастурхон ва 6 та ип газламали салфетка;
• ип газламали салфетка;
• 85х50 ўлчамдаги сочиқлар.

Сифатли хорижий хомашёдан тайёрланган, конструкцияларни қўлда ёйсимон пайвандлаш учун мўлжалланган
МР-3 русумли
ЭЛЕКТРОДЛАР

Тошкент ш., «Фарғона йўли» к., 13/22. Телефонлар: (998-71) 191-47-41, 191-80-94. Факс (998-71) 191-74-63. E-mail: lokcolor@online.ru Web site: UZBEKISTON.h1.ru

5300/138

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги «Ўзсувэнерго» ихтисослашган бирлашмаси жамоаси бирлашма бош директори Ҳикматилла Лутфуллаевга волидаи муҳтарамаси

МУҲАРРАМ аянинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Геология ва минерал ресурслар давлат қўмитаси Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, геология ва минералогия фанлари доктори, академик

Иброҳим ҲАМРОБОЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Телерадиокомпанияси Хорижий мамлакатларга эшиттиришлар бошқармаси жамоаси «Ахборот» бош муҳарририятининг сиёсий шарҳловчиси Абдужалол Давроновга акаси

Абдушукур ДАВРОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўздонмаҳсулот» корпорацияси бошқаруви Давлат дон инспекциясининг Қорақалпоғистон Республикаси бўйича бош дон инспектори

Шамшетдин МУХАММЕТОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия билдиради.

М. Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети ректорати, касаба уюшмаси қўмитаси ва Биология-тупроқшунослик факультети жамоаси тупроқшунослик кафедрасининг мудири, профессор Л. Турсуновга волидаи муҳтарамаси

Иболат ая ГАЙБИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ЎзР ФА В. И. Романовский номидаги Математика институти жамоаси институтнинг бўлим мудири, физика-математика фанлари доктори Х. Шодиметовга укаси

Муҳсин ШОДИМЕТОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва халқ таълими — 132-12-08;
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 677, 28078 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ.
Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар Ж. ТОҒАЕВ ва З. БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — Ю. ҲАМИДОВ.
Навбатчи муҳаррир — О. РАЖАБОВ.
Навбатчи — Ф. САНАЕВ.
Мусаҳҳиҳ — Ш. МАШРАББОЕВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
t — тижорат материали.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 21.30.
1 2 3 4 5 6